

Európai
Bizottság

[2014. NYÁR ▶ 49. SZÁM]

panorama

inforegio

▶ Partneri kapcsolatok kiépítése

A kohéziós politika gyakorlati
megvalósítása

- ▶ Az Európai Unió Szolidaritási Alapja
- ▶ Városi Világforum
- ▶ Az ESB-alapok part menti közösségeket támogatnak
- ▶ A Régiók Bizottsága 20. évfordulóját ünnepli

Regionális és
Várospolitikai

▶ **AZ OLVASÓKHOZ** **3**
Johannes Hahn uniós biztos

▶ **INTERJÚ**
A PARTNERSÉG GYAKORLATI MEGVALÓSÍTÁSA DÁNIÁBAN **4-7**
Interjú Preben Gregersennel és Marie Guldborggal

▶ **VÁROSOK KÖZÖTTI EGYENLŐSÉG, VILÁGSZERTE A FEJLŐDÉS EGYIK LEGFŐBB MOZGATÓRUGÓJA: VÁROSI VILÁGFÓRUM** **8-12**

▶ **AZ EURÓPAI RÉGIÓKBAN ÉLŐ PART MENTI KÖZÖSSÉGEK TÁMOGATÁSA** **13-15**

▶ **TÉRKÉPEK** **16-17**
A regionális vállalkozások mérése

▶ **AZ UNIÓ BŐVÍTÉSE: A NÖVEKEDÉS 10 ÉVE** **18-19**

▶ **2014. ÉVI EURÓPA-NAPI RENDEZVÉNYEK UNIÓ-SZERTE** **20-23**

▶ **REGIOSTARS 2014** **24-25**

▶ **A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK 20 ÉVE** **26-29**

▶ **SZEMÉLYES TAPASZTALATOK** **30-33**
Az érdekeltek visszajelzései a 2014 és 2020 közötti kohéziós politikáról

▶ **AZ EURÓPAI STRUKTURÁLIS ÉS BERUHÁZÁSI ALAPOK JÓ KORMÁNYZÁSÁNAK KIALAKÍTÁSA** **34-35**

▶ **PROJEKTEK** **36-39**
Példák Magyarországon, Szlovéniában és az Európai Területi Együttműködés keretén belül megvalósult projektekre

▶ **HÍREK RÖVIDEN** **40-42**

▶ **AZ EURÓPAI UNIÓ SZOLIDARITÁSI ALAPJÁNAK REFORMJA** **43-47**
A katasztrófasegélyezés racionalizálása

▶ **ESEMÉNYNAPTÁR** **48**

▶4

▶8

▶20

▶24

▶43

Fotók (oldalal):

Címlap: Nyhavn, Koppenhága (Dánia)
© Igor Plotnikov/Shutterstock
3., 8., 10., 12., 19., 24-25., 26-27., 28., 35. oldal: © Európai Bizottság
12. oldal: © Damien Decallatay
4-7. oldal: © Dán Vállalkozásfejlesztési Testület,
© NaturErhvervstyrelsen (dán földművelésügyi és halászati ügynökség)
13., 14., 15. oldal: Côte d'Opale © Jonas Zetterberg,
Svédország © Annette Westberg, Skócia © Erik Lindebo
19. oldal: Ciprus © Az Európai Parlament Ciprusi Irodája/
az Európai Bizottság ciprusi képviselete, Magyarország © Eurodesk
Magyarország/Fülöp Ildikó, Cseh Köztársaság © Európai Bizottság
20-23. oldal: Franciaország © Moïse de l'Europe en Auvergne/
Julien Mignot, Ausztria © Bécs városa, Hollandia © Brabant régió/
UNAS projekt, Magyarország © Miniszterelnöki Hivatal/www.futofoto.hu,
Litvánia © A Litván Köztársaság Közlekedési és Hírközlési
Minisztériuma, Lengyelország © A Varmia-mazúriai Vajdaság
Marsalljának Irodája, Olaszország © Regione Campania,
Horvátország © Regionális Fejlesztési és EU Alapok Minisztériuma,
Horvátország, Cseh Köztársaság © A Cseh Köztársaság kormánya
30-33. oldal: © Az írásokat beküldő szervezetek
7., 34. oldal: © Shutterstock
36., 37., 38., 39. oldal: © SPACE-SI, © PRISMA solutions, © Istituto
Nazionale di Geofisica e Vulcanologia, Olaszország, © Stratis
43-47. oldal: Ausztria © Az osztrák hadsereg felvétele/KERMER,
Szerbia © Nema74/Shutterstock, © NesaCera/Shutterstock,
Olaszország © iStockphoto, Németország © Ulrich Willmunder/
Shutterstock

Ez a magazin angol, francia és német nyelven újrashasznosított papírra nyomtatva jelenik meg. Elektronikus változata 22 nyelven az alábbi címen érhető el:
http://ec.europa.eu/regional_policy/information/panorama/index_hu.cfm

A jelen szám tartalmát 2014 márciusában véglegesítettük.

JOGI KÖZLEMÉNY

Sem az Európai Bizottság, sem a nevében eljáró személyek nem tehetők felelőssé a jelen kiadványban szereplő információk felhasználásáért, illetve a gondos előkészítés és ellenőrzés ellenére esetleg előforduló hibáért. A jelen kiadvány nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság nézeteit és álláspontját.

A szám tartalmát 2014 februárjában véglegesítettük.

ISSN 1725-8219

© Európai Unió, 2014

A forrás feltüntetése esetén a sokszorosítás megengedett.

A harmadik féltől származó, szerzői joggal védett tartalmak használatára/sokszorosítására a szerzői jog tulajdonosától (tulajdonosaitól) kell engedélyt kérni.

▶ AZ OLVASÓKHOZ

Johannes Hahn

Az Európai Bizottság regionális politikáért felelős tagja

Tíz évvel ezelőtt az Európai Unió 15 tagállamához további 10 új tagállam csatlakozott Kelet-Európából és a Mediterrán térségből. A további bővítésnek köszönhetően a tagállamok száma ezt követően 25-ről 28-ra emelkedett.

Az Európai Unió a bővítés nyomán a világ legnagyobb egységes piacává vált. Mindez a tagállamok közötti kereskedelem növekedésével, munkahelyteremtéssel, beruházással és növekedéssel járt. Tovább erősítette Európa nemzetközi szerepét, és az Európai Unió – 500 millió polgár gazdasági csoportosulásaként – kiváló helyzetben van ahhoz, hogy világszerte képes legyen hallatni a hangját. Az Unió kelet felé történő bővítése emberek milliói számára szilárdította meg a demokráciát, a szabadságot és a jogállamiságot. A mesterséges megosztottság éveit követően stabilitás következett, és Európa újra egységessé vált.

A kohéziós politika finanszírozása a tagállamok által nyújtott társfinanszírozással együttesen jelentős részt képvisel napjaink európai közösségi beruházásaiban – több tagállamban, így például Bulgáriában, Észtországban, Lengyelországban, Lettországban, Litvániában, Magyarországon, Máltán és Szlovákiában az összes közösségi beruházás több mint felét jelenti.

Folyamatban a stratégiai partnerségi megállapodások

A 2014 és 2020 közötti kohéziós politikára vonatkozó jogszabálycsomaggal kapcsolatos tavalyi megállapodást követően most sor került az első tagállami partnerségi megállapodások aláírására.

A partnerségi megállapodások kiemelt szerepet fognak betölteni az európai strukturális és beruházási alapokból (ESB-alapok) finanszírozott tagállami és regionális stratégiai beruházások szabályozásában a következő hét évben. A megállapodások révén az intézkedések korlátozottabb számú kiemelt politikai célra összpontosulnak, így az Unió gazdasága olyan kiemelten kezelt területekre fordíthatja beruházási forrásait jelentős részét, mint a kutatás-fejlesztés, a kkv-k, az ikt és az alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaság.

Nagyon fontos, hogy színvonalas programok valósuljanak meg. A Bizottság és a tagállamok között az elmúlt évben folyamatos párbeszéd zajlott, és állandó egyeztetésekre került sor a megfelelő programok kidolgozásának kérdésében.

Az első partnerségi megállapodást Dánia írta alá. Miközben ezeket a sorokat írtam, a három balti állam (Észtország, Lettország és Litvánia), valamint Ciprus, Görögország, Lengyelország, Németország és Szlovákia szintén megtette ezt, és a következő hónapokban még több megállapodás aláírására fog sor kerülni. A partnerségi megállapodások tartalma megfelel az egyes tagállamok igényeinek, ugyanakkor tükrözi Európa tágabb értelemben vett céljait. Dánia például olyan stratégiai beruházási programokat határozott meg, amelyek fokozni fogják az innovációt, a helyi kkv-kat a növekedés modelljeivé teszik. Céljuk továbbá, hogy és biztosítsák Dánia vezető szerepét a környezetbarát gazdaságban. A dán szemléletről bővebben a 4. oldalon található cikkben olvashat.

A jó kormányzás

Jelenleg több mint 351 milliárd euró áll rendelkezésre az európai régiók megújításához, és elengedhetetlen, hogy az alapokból származó finanszírozás felhasználására megfelelő és biztonságos módon kerüljön sor. Az új jogszabályok valóban szilárdabb jogi alapról rendelkeznek a korrupció és a csalás elleni küzdelemhez, és most először írnak elő kifejezett követelményeket a csalások megelőzésére szolgáló kockázatalapú, hatékony és arányos intézkedések bevezetése céljából. Az egyértelmű célok megfogalmazása és bizonyos feltételek teljesítése szintén nélkülözhetetlen a beruházások megvalósításához. A világos politikai elkötelezettség kulcsfontosságú szerepet fog betölteni abban, hogy az ESB-alapok felhasználására megfelelő módon kerüljön sor.

Végül pedig arról a támogatásról sem szabad megfeledkeznünk, amelyet az Unió természeti katasztrófák esetén nyújthat a tagállamoknak. A kiadványban az Európai Unió Szolidaritási Alapjának égisze alatt végzett, a földrengések, a viharok és az árvizek utáni helyreállítási munkák mellett kiemelt szerepet kapnak azok a közelmúltbeli reformok, amelyek célja a segítőkészség és hatékonyabb módon történő célba juttatása.

▶ A PARTNERSÉG GYAKORLATI MEGVALÓSÍTÁSA DÁNIÁBAN

Dánia elsőként kötötte meg az ESB-alapokkal kapcsolatos partnerségi megállapodását, amelyet a Bizottság 2014. május 5-én hagyott jóvá. Miközben Dánia az operatív programok jóváhagyására vár, a *Panorama* magazin interjút készített Preben Gregersen regionális politikai igazgatóval és Marie Guldborg részlegvezetővel.

DANISH BUSINESS AUTHORITY

PREBEN GREGERSEN az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és az Európai Szociális Alap (ESZA) dán irányító hatóságának vezetője a Dán Vállalkozásfejlesztési Testületben.

Ministry of Food, Agriculture
and Fisheries of Denmark
The Danish AgriFish Agency

MARIE GULDBORG az Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) dán igazgató hatóságának vezetője a NaturErhvervstyrelsen (dán földművelésügyi és halászati) ügynökségnél.

▶ Mikor kezdte el Dánia előkészíteni partnerségi megállapodását? Milyen megközelítéssel fogtak hozzá az előkészítéshez az elején? Milyen főbb elemeket vettek figyelembe?

PREBEN GREGERSEN „A 2012. évi nyári szünet előtt kisebb minisztériumi munkacsoportot hoztunk létre a Pénzügyminisztérium, a Külügyminisztérium, az Élelmiszerügyi, a Mezőgazdasági, a Halászati, valamint a Vállalkozás- és Növekedésügyi Minisztérium bevonásával. A legfontosabb minisztériumok képviselőiből álló csoport jelentette tehát az első lépést. Több ízben vettem már részt új stratégiák és programok előkészítésében, és tapasztalatom szerint fontos korán elkezdni az előkészületeket, ha időben szeretnénk végezni a teendőkkkel. Sokan gondolták úgy, hogy túl korai volt megkezdeni az előkészületeket 2012 derekán, és természetesen jogos érvekkel hivatkoztak a bizonytalan elemekre: több tényező mellett a költségvetésre, a jogszabályokra, a végrehajtási aktusokra, de úgy vélem, hogy a részt vevő partnerek elégedettek az eredménnyel.

A követelmények teljesítése érdekében a következő lépésben csoportot hoztunk létre a tíz legfontosabb minisztérium részvételével, majd ezt követően, a 2012 szeptemberében megrendezett projektindító eseményünkre mintegy 100 résztvevőt hívtunk meg különböző szervezetektől, minisztériumoktól, régiókból, önkormányzatoktól és nem kormányzati szervezetektől, amelyen ismertettük a szabályokkal kapcsolatos terveinket, valamint a növekedés szempontjából legfontosabb, kihívást tartogató területeket, és egyeztetéseket indítottunk újtárra a stratégiai megközelítéssel kapcsolatban.”

▶ A dán partnerségi megállapodás milyen mértékben tulajdonítható a főbb résztvevők között kialakult partnerség eredményének?

MARIE GULDBORG „Egyértelműen a minisztériumok, régiók, vállalkozások, egyetemi oktatók és nem kormányzati szervezetek közötti partnerség eredménye. Az egyeztetések során két nagy eseményt rendeztünk meg – az egyiket a közös munka kezdetén, a másikat a végén –, amelyekre minden érdekelt partnert

▶ INNOVAID

Az Innovaid induló vállalkozás fogyatékossgal élő gyermekek számára tervez és állít elő segédeszközöket. A MTIC – az ERFA keretében támogatott projekt, amelynek célja a MedTech üzleti fejlesztése – nyújtott kezdő támogatást Martin Hjortnak, a vállalkozás alapítójának.

▶ LITTLESMARTTHINGS

A LittleSmartThings (Bornholm) elnevezésű ERFA-projekt elsősorban pilóta nélküli légi járművekkel kapcsolatos technológiai megoldások fejlesztésével foglalkozik.

meghívtunk. A köztes időszakban kétoldalú megbeszéléseket folytattunk több partnerrel, kezdve a vállalkozástól, a környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteken keresztül a régiókig és az önkormányzatokig. Átbeszéltük a négy alappal kapcsolatos megközelítést és közös stratégiát, valamint a programok tartalmát, mivel azok és a partnerségi megállapodás között közvetlen összefüggés van. Az operatív programokkal kapcsolatban szakmai összejöveteleket és rendezvényeket – így például a partnerségi megállapodással kapcsolatos kérdéseket ismertető eseményeket – is szerveztünk.

▶ Hogyan értékelné a bizottsági szolgálatok segítségét a Dániával folytatott tárgyalások során?

PREBEN GREGERSEN „Úgy vélem, hogy a Bizottsággal folytatott együttműködés rendkívül gyümölcsöző volt. Általánosságban elmondható tehát, hogy a Bizottság 2012. novemberi állásfoglalása semmilyen váratlan észrevételt nem tartalmazott.

2012 őszén informális párbeszédet indítottunk el a dán szolgálatokkal, amely igen nagy szerepet játszott az egyeztetésekben.

Nagyon nagyra értékeljük annak a néhány elkötelezett bizottsági munkatársnak a munkáját, akik minden szinten a segítségünkre voltak. Szerintem az informális párbeszéd és egyeztetések előmozdították a politikai folyamat előrehaladását Dániában, és lehetővé tették, hogy politikai döntések szülessenek annak ellenére, hogy nem állt rendelkezésre semmilyen elfogadott szabályozási háttér.

A Bizottságnak és a dán hatóságoknak közös érdeke volt, hogy konstruktív és progresszív folyamat részeként készítsék elő a partnerségi megállapodást és az operatív programokat. Ez egyrészt azért volt fontos, hogy ösztönzőleg hasson a politikai folyamat folytatására annak ellenére, hogy nem voltak elfogadott szabályok, és a döntések szabálytervezeteken alapultak. Bizonyos értelemben mi voltunk az elsők e tekintetben. Másrészt azért is fontos, hogy a Bizottság tudatában legyen annak, hogy az ilyen informális folyamat következményeképpen nehéz megváltoztatni a politikai felhatalmazásokat, ha hirtelen – általában későn – további észrevételeket kíván a döntésekhez fűzni. Általánosságban véve azonban a Bizottság segített abban, hogy fenntartható megoldások és konstruktív kompromisszumok szülessenek.”

A PARTNERSÉGI MEGÁLLAPODÁS ÉS AZ OPERATÍV PROGRAMOK KIDOLGOZÁSA: KÖZÖS GYAKORLAT?

A partnerségi megállapodás és az operatív programok kidolgozása mindkét fél számára ismétlődő lépésekből álló folyamat volt, amely egyúttal az összes dokumentum kidolgozását is magában foglalta. A nagyszabású partnerségi folyamat ellenére, és hogy a tervezési folyamat a megfelelő irányban haladjon, csak néhány szorosan együttműködő munkatárs foglalkozott érdemi szinten a partnerségi megállapodás és az operatív programok tervezetével.

A partnerségi megállapodás tervezetének kidolgozásában elsődlegesen a NaturErhvervstyrelsen és a Dán Vállalkozásfejlesztési Testület egy-egy munkatársa vett részt. Az ESZA és az ERFA irányító hatósága a jyllandi Silkeborgban, míg a NaturErhvervstyrelsen Koppenhágában található, ezért az egyeztetések utolsó két napján számos e-mail váltásra és folyamatos telefonos egyeztetésre volt szükség.

► Milyen tapasztalatokra tett szert a négy alap fejlesztésének közvetlen koordinálása során? Hogyan sikerült koherens megközelítést kidolgozni?

MARIE GULDBORG „A partnerségi megállapodás természetesen új munkaszemléletet követelt meg, ezért fontolóra kellett vennünk a lehetséges szinergiákat, és hogy a korábbi időszak tapasztalataira építve hogyan dolgozhatunk ki összehangolt stratégiát. A NaturErhvervstyrelsen ügynökségnél most már többet tudunk az ERFA-ról és az ESZA-ról, mint korábban, és tudom, hogy a Dán Vállalkozásfejlesztési Testület munkatársai ugyanígy vélekednek a Vidékfejlesztési Alappal és az Európai Tengerügyi és Halászati Alappal kapcsolatban.

Véleményem szerint eredményes folyamatnak lehettünk részei, amely a 2007-2013 közötti programidőszak során szerzett tapasztalatokra épült. A négy alap már ebben az időszakban is nagyszerűen kiegészítette egymást. A másik fontos szempont, hogy Dániában mindössze két minisztérium látja el a négy ESB-alappal kapcsolatos teendőket: a NaturErhvervstyrelsen az EHA és az EMVA, a Dán Vállalkozásfejlesztési Testület az ESZA és az ERFA alapért felel. A koordináció és a szoros együttműködés sokkal egyszerűbb két minisztérium, mint három vagy négy között.

A Bizottság állásfoglalása kiváló útmutatásul szolgált, a stratégiával kapcsolatos legintenzívebb megbeszélésekre pedig a tervezési folyamat során számítottunk, így a partnerségi megállapodással kapcsolatos teendők lebonyolítása közben nem ért bennünket nagy meglepetés. Azt gondolom, hogy az ágazatokat érintő, növekedéssel kapcsolatos főbb kérdéseket illetően valódi konszenzus alakult ki, ami megkönnyítette a koherens stratégia kidolgozását. A koherens stratégia megvitatására a kezdetektől fogva elsősorban a tíz minisztériumból álló csoportban került sor. Az eredményeket később ismertettük a régiókkal, az önkormányzatokkal és a partnerség többi tagjával.

Volt néhány jól körülhatárolható témával kapcsolatos vitánk a négy alapot illetően, például a gazdálkodók oktatásával, illetve az innovatív módon gondolkodó gazdálkodók támogatásával kapcsolatban, de találtunk elfogadható megoldásokat.”

► Hogyan járuljon hozzá a kohéziós politika Dánia gazdasági fejlődéséhez?

PREBEN GREGERSEN „Dánia mára már sokkal jobban teljesít (ugyanaz a koppenhágai régióról is elmondható), mint 5-6 éve, a gazdasági válság idejében. Arra számítunk, hogy a pénzügyi válságból is kilábalunk. A dán kormány növekedési terveket tett közzé olyan kérdéseket illetően, amelyek a nemzetközi versenyképesség miatt fontosak a dán vállalkozásoknak. A kohéziós politika további lökést fog adni a gazdaságnak, és lehetővé fogja tenni, hogy minden régió a részese legyen a fejlődésnek. Európa egészét tekintve azonban nem érkezik sok támogatás az ESB-alapokból Dániába, így nem vagyunk képesek ugrásszerű fejlődésre.”

► Ön szerint milyen eredményeket fog elérni Dánia a hétéves időszak végére?

MARIE GULDBORG „A tematikus koncentráció elve összhangban van a dán kormány prioritásaival. Programjaink következőképpen kevesebb kezdeményezésre fognak összpontosítani a korábbi időszakhoz képest, és azok közül is a jelentős hatással járó, költséghatékony intézkedéseket fogjuk elsősorban megvalósítani. Reméljük, hogy az időszak végére elért eredményeink ezt a szemléletet fogják tükrözni.

Emellett arra számítok, hogy a kormány egy sokkal környezetbarátabb és fenntarthatóbb mezőgazdasági ágazatot, valamint eredményesebb és környezetvédelmi szempontból

AZ ESB-ALAPOKBÓL SZÁRMAZÓ UNIÓS TÁMOGATÁS DÁNIÁNAK A 2014-2020-AS IDŐSZAKRA NÉZVE

EMVA	629 millió euró
EHA	208 millió euró
ESZA	206 millió euró
ERFA	206 millió euró

fenntarthatóbb halászati ágazatot támogat majd. Véleményem szerint programjaink és a partnerségi megállapodás számos olyan lehetőséget rejt magában, amely előmozdíthatja az ez irányú fejlődést.”

PREBEN GREGERSEN „Lelkes híve vagyok az eredeti, helyorientált megközelítéseknek és partnerségeknek. Ezért remélem, hogy a dán regionális növekedési fórumok elsősorban növekedési és munkahely-teremtési kezdeményezésekre fogják fordítani az alapokból származó támogatásokat, figyelembe véve az intelligens specializáció kérdéseit, valamint a strukturális teendők előtt álló egyes területeket érintő különös kihívásokat. Dánia a 2007-2013-as időszakra nézve is rendelkezett növekedési megközelítéssel. 2007 óta sokat tanultunk, sok adat gyűlt össze, amelyek hasznosak lesznek ahhoz, hogy becsléseket készítsünk az elkövetkező időszak eredményeit illetően. Már jó néhány éve elemezzük az előző időszak eredményeit.”

▶ Tartották a kapcsolatot más tagállamokkal, amelyek saját partnerségi megállapodásuk tervezetén dolgoztak?

MARIE GULDBORG „Számos tagállam érdeklődött a partnerségi megállapodásunk iránt, de nem egyeztetünk túl sokat más országokkal a kidolgozási folyamat során. Ha mégis sor került ilyen egyeztetésre, az legfőképp a folyamattal és a Bizottsággal történő együttműködéssel kapcsolatos kérdésekre korlátozódott.”

▶ Mit tanultak ebből a feladatból, és a mai tudásuk fényében mit csinálnának másképp?

MARIE GULDBORG „A Bizottság munkacsoportjával folytatott szoros együttműködés és informális párbeszéd az elmúlt két évben fontos szerepet játszott a folyamatban és a munkánk eredménye szempontjából. Habár sok időt töltöttünk például a Bizottsággal közös kétoldalú megbeszéléseken, ez a javunkat szolgálta, mivel az egyeztetésekre a partnerségi megállapodás megszövegezése során, és nem a hivatalos benyújtását követően került sor.

A másik lényeges következtetés, amit levonhatunk, az az, hogy a tervezésnek igen fontos szerepe van egy ilyen hosszú folyamatban, a részt vevő munkatársak rugalmassága azonban még fontosabb. Már javában írjuk a partnerségi megállapodásokat és a programokat, miközben a végleges szabályozásra, a dokumentumok tartalmára vonatkozó iránymutatásokra, valamint az ESB-alapokat érintő költségvetés szétosztását szabályozó határozatokra várnunk kellett.”

PREBEN GREGERSEN „Ahogy már említettem, tapasztalatom szerint jóval azelőtt el kell kezdeni a programozási folyamatot, a partnerségi folyamattal együtt, mint ahogy a többség egyáltalán gondolna rá. Természetesen az idejekorán elkezdett munkának ára van. Azt vettem észre, hogy a nem hivatalos egyeztetés a hivatalos tárgyaláshoz hasonlóan működik. A támogatás a teljesítménnyel egyenesen arányos. Remélem, hogy a Bizottság nem vár el túl sokat tőlünk akkor, amikor programjaink a hivatalos eljárási szakaszba lépnek.

Most elmondhatom, örülök, hogy ragaszkodtunk ahhoz, hogy a programmal kapcsolatos előkészületeket 2012-ben kezdjük meg. Annak is örülök, hogy volt elég bátorságunk a partnerségi megállapodást és a programokat a szabályozási háttér születésével egy időben kidolgozni, és a partnerségünkkel kapcsolatban nyílt és átlátható párbeszédre került sor. Egységes álláspont született, én pedig várakozással tekintek a 2014-2020-as időszakra kidolgozott programok megvalósítására.”

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

www.regionalt.dk
<http://agrifish.dk>

▶ VÁROSOK KÖZÖTTI EGYENLŐSÉG

VILÁGSZERTE A FEJLŐDÉS EGYIK
LEGFŐBB MOZGATÓRUGÓJA

Az Európai Bizottság küldöttsége Johannes Hahn vezetésével vett részt a 7. ENSZ-HABITAT Városi Világfórumon, amelynek megrendezésére 2014. április 5-11. között, a kolumbiai Medellínben került sor. A nagyszabású esemény 23 ezer résztvevőt vonzott – többek között a nemzeti, regionális és helyi kormányzatok, nem kormányzati és közösségi szervezetek, szakemberek, kutatási intézetek és kutatók, a magánszektor, a fejlesztési pénzintézetek, alapítványok, a sajtó munkatársai, európai intézmények és az ENSZ szervezetei, valamint egyéb nemzetközi ügynökségek részvételével – a világ minden tájáról, hogy a fejlesztés kapcsán megvitassák a városok közötti egyenlőség kérdését.

Az urbanizáció a 21. század egyik legfontosabb kihívásává válik. A következő évtizedekben a városokban élő lakosok száma – elsősorban a fejlődő országokban – több mint egy milliárddal fog nőni. Ez azért jelent óriási kihívást, mert a várostervezőknek megfelelő infrastruktúrát kell kifejleszteniük, és megfelelő urbanizációs modelleket kell létrehozniuk.

Annak érdekében, hogy a nemzetközi érdekeltek közötti tapasztalatcsere előmozdításával segítsen e kihívásokra megoldást találni, az ENSZ Emberi Települések Programja (ENSZ-HABITAT) két évente Városi Világfórumot rendez, amely a városrendező szakemberek és érdekeltek legnagyobb nemzetközi fóruma. Az ENSZ-HABITAT ügynökség feladata, hogy a társadalmilag és környezetvédelmileg fenntartható városokat arra ösztönözze, hogy mindenki számára megfelelő megoldásokat nyújtsanak.

Az immár 7. alkalommal, idén Medellínben megrendezett Városi Világfórum fő témája az egyenlőtlenségek elleni küzdelem és a befogadás ösztönzése volt, amelyek a fenntartható városfejlesztés fő tényezői. A rendezvényt Manuel Santos, a Kolumbiai Köztársaság elnöke, Joan Clos, az ENSZ-HABITAT ügyvezető igazgatója, aki egyúttal az ENSZ főtitkárhelyettese, Anibal Garcia, Medellín főpolgármestere és Sergio Fajardo, Antioquia megye kormányzója nyitotta meg.

Városok: a szakpolitikai döntések kiemelt területei

Az Unió kohéziós politikáját említették a fórumon a hatékony városfejlesztési közpolitika legfontosabb példájaként.

A városi és fejlesztési egyenlőséget ösztönző nemzeti intézkedés témáját boncolgató, a miniszterek részvételével megrendezett kerekasztal-megbeszélésen Hahn biztos kijelentette, hogy a „városok túlságosan is fontosak ahhoz, hogy mellékes ügyként kezeljük őket a szakpolitikák kialakítása során”. Az Unió várospolitikájának három prioritásként kezelt területét emelte ki (a kutatási és innovációs kapacitás növelése; a kis- és középvállalkozások támogatása; az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságba történő beruházás), valamint felhívta a figyelmet az Unió kohéziós politikai modellje iránti megnövekedett nemzetközi érdeklődésre.

A várostervezés egyre fontosabb szerephez jut, mivel Európa városaira egyre nagyobb nyomás nehezedik a lakosság növekedése miatt. Gata Ngoulou, Csád pénzügyminisztere szerint az éghajlatváltozás, a természeti katasztrófák és a háborúk jelentős migrációs hullámokat fognak elindítani, különösen Európa irányába. A tisztességes lakhatás, az alapvető infrastruktúra, a város- és területi tervezés, a városi ökológia, valamint a kiváló városi-vidéki kapcsolatok kezelését előmozdító megoldásokra van szükség, elsősorban a közepes méretű városokban.

Joan Clos a hatékony nemzeti városi programok szerepét hangsúlyozta, Shaun Donovan lakhatási és városfejlesztési ügyekért felelős amerikai miniszter pedig az egyesült államokbeli trendekről beszélt, ahol jelenleg az újvárosiasodás folyamata zajlik, elsősorban a harmadik szektor és a közösségi részvételre építve.

A megvalósítás számos hatóság számára aktuális kérdés. Anne Paugam, az Agence Française de Développement (Francia Fejlesztési Ügynökség, AFD) ügyvezető igazgatója elmondta, hogy az AFD által nyújtott 3,5 milliárd eurónyi támogatás felét városfejlesztésre fordítják. Ezenkívül a hosszú távú finanszírozás fontosságát és a bankok szerepét is hangsúlyozta.

A helyi közösségek bevonása és a városok társadalmi szerkezetének javítása

Az új városfejlesztési menetrend támogatásáról szóló, a több mint ezer érdeklődőt vonzó rendkívüli előadáson részt vevő tagok szerint sikeres városszervezés csak a következő kezdeményezések révén valósítható meg: a helyi közösségi erőforrások és kompetenciák bevonásával és hasznosításával; a helyi hatóságok inozményi és adminisztratív kapacitásának megerősítésével; valamint a területi megközelítés fővárosi szinten történő érvényesítésével.

A HOLNAP NYITOTT VÁROSAI – A BEFOGADÁS ÉS A KÖZÖSSÉGEK BEVONÁSÁNAK ELŐMOZDÍTÁSA

A Bizottság az Inter-American Development Bank bankkal közösen hálózatépítési rendezvény házigazdája volt. A rendezvényen európai (Malaga, York, Riga, Torino) és dél-amerikai városok (Sao Paulo, Mar del Plata) helyzetét szemléltették példákön keresztül, amelyek elsősorban a városokat érintő főbb kihívásokkal foglalkoztak, így a lakhatással, a környezetvédelemmel és a fiatalok foglalkoztatásával kapcsolatos kérdésekkel, bepillantást engedve a közös alkotási és nyílt innovációs megközelítésekbe, és különös hangsúlyt fektetve a működő megoldásokra és azok hatékonyabb módon történő megosztására.

RIGA, LETTORSZÁG

A második legnagyobb észak-európai város, amely egyúttal a Baltikum legnagyobb városa, 150 különböző nemzet polgárainak multikulturális központja. A város célja, hogy bevonja a fiatalokat a helyi szakpolitikába, elsősorban a rájuk hatással levő, közösségi értékkel bíró és a számukra lényeges főbb kérdésekre összpontosítva. Riga olyan reális nemzeti és helyi politikák kialakítására törekszik, amelyek összhangban vannak a fiatalok és e sokszínű közösség igényeivel.

TORINO, OLASZORSZÁG

A 20. század egyik legfontosabb európai iparvárosa drámai mértékű változáson ment keresztül az utóbbi húsz évben. A város képes volt szerteágazó gazdasági ösztönző intézkedéseket kidolgozni, és a Torino Social Innovation (torinói szociális innováció) program révén megbirkózik az egyre sürgető társadalmi kihívásokkal, a fiatalokat érintő munkanélküliség mellett a környezetszennyezéssel és a magas adóssággal. Az URBACT támogatásával megvalósuló kezdeményezés segít a fiataloknak abban, hogy aktív szerepet vállaljanak a változásokkal kapcsolatos döntésekben. Emellett arra is ösztönzi őket, hogy a közösség működőképesebbé és fenntarthatóbbá válása érdekében innovatív megoldásokat dolgozzanak ki.

SÃO PAULO, BRAZÍLIA

Brazília legnépesebb, 11 millió lelket számláló városa, São Paulo adja az ország teljes GNP-jének 12%-át. A gazdasági ereje és innovatív gazdasága ellenére jelentős különbségek fedezhetők fel az egyes városrészek között: a nagyfokú kirekesztéssel és nélkülözéssel élő kerületek mellett fejlett városrészekkel is rendelkezik.

A 2013-as June Journeys nyilvános tüntetössorozatot követően, amely számos városi problémára, a közösségi közlekedéstől kezdve a szociális lakhatásal és közterületekkel kapcsolatos kérdésekre hívta fel a figyelmet, a városi önkormányzat új stratégiai tervet dolgozott ki e kihívások megoldására. Egyetlen projekt keretében ún. egységes oktatási központokat hoznak létre a teljes közösség részvételével, amelyben a fiatalok és a hatóságok egyaránt képviseltetik magukat, ez utóbbiak azzal a céllal, hogy tájékoztatást nyújtsanak az új közpolitikákkal kapcsolatban.

▶ A Comuna 13 nyomornegyed Medellín egyik legszegényebb területe.

Luis Alberto Moreno, az Inter-American Development Bank elnöke kiemelte a „társadalmi szerkezet” fontosságát: a városok 40%-ában világszerte rengeteg ember él hátrányos helyzetű, magas szintű bűnözéssel jellemezhető városrészekben.

A városok közötti egyenlőség kérdésével a fórum több előadója is foglalkozott, különösen Laureate Joseph Stiglitz Nobel-díjas közgazdász, aki a rosszul megtervezett városok fő áldozatainak tekinthető, a közlekedés, a tisztességes lakhatás és közterületek hiánya miatt hátrányos helyzetben lévő szegény rétegekre hívta fel a figyelmet. Hangsúlyozta ezenkívül, hogy az egyenlőtlenség és a szegregáció olyan hibás megközelítés, amelyek politikai instabilitást és gazdasági gyengeséget eredményeznek az egyes országokban.

A bevált módszerek cseréje az együttműködés során

José Carrera, a CAF Development Bank of Latin American bank alelnöke szerint az önkormányzatok 70%-ának nem áll rendelkezésére elegendő adminisztratív és pénzügyi forrás a szükséges projektek végrehajtásához.

Az Európai Bizottság ezért jelenleg is vizsgálja a városfejlesztéssel kapcsolatos együttműködés lehetőségét, elsősorban Latin-Amerikában, az URBELAC (Urban European, Latin American and Caribbean cities) programon keresztül.

A MEDELLÍNI NYILATKOZAT EGYENLŐSÉG: A FENNTARTHATÓ VÁROSFELJESZTÉS ALAPJA

ÚJ VÁROSFELJESZTÉSI MENETREND

A 7. Városi Világforum résztvevői rámutattak arra, hogy a megfelelő jogszabályi háttér és tervezés hiánya okozta kihívások leküzdéséhez új városfejlesztési menetrenden keresztül vezet az út. Az ilyen hiányosságok a városok megállíthatatlan terjeszkedéséhez, fokozott energiafelhasználáshoz, az éghajlatváltozás aggasztó és veszélyeket rejtő hatásaihoz, az egyenlőtlenség és kirekesztés különféle formáihoz, valamint a mindenki számára tisztességes munkahely megteremtésének célkitűzését illetően egyre komolyabb nehézségekhez vezetnek. A menetrendnek emberközpontú, a „Cities for Life” (Élhető városok) koncepció alapuló városi modellt kell ösztönöznie.

Az új városfejlesztési menetrend megvalósításához új technológiai megoldásokra, megbízható városi statisztikákra és integrált, részvételen alapuló tervezési megközelítésekre van szükség ahhoz, hogy az aktuális kihívásokra, valamint a jövő városainak egyre növekvő igényeire egyaránt választokat találjunk.

Tudomásul vesszük, hogy számos urbanizációs modell foglalkozik az országok és városok eltérő kulturális, intézményi és társadalmi körülményeivel. Ezzel összefüggésben az új városfejlesztési menetrend célja, hogy

- ▶ támogassa a kormányokat új módszerek, így például olyan nemzeti városfejlesztési tervek és politikák kifejlesztésében és használatában, amelyek az aktuális városfejlesztést összekapcsolják a jövőbeli igényekkel, és amelyek teljes mértékben az egyenlőség, az igazságosság és az emberi jogok alapelveire épülnek;
- ▶ szilárdabb társadalmi kohéziót mozdítson elő, és áthidalja a társadalmi szakadékokat, a társadalom minden szegmensének, különösen a nők, a fiatalok és a helyi lakosok támogatásán keresztül egyenlőség megvalósításának ösztönzésével;
- ▶ támogassa a részvételen alapuló és inkluzív helyi kormányzást, amely minden helyi lakosnak lehetőségeket teremt; felismerje, hogy a kormányzat – a regionális, szubregionális és települési szintű kormányzati egységeket is beleértve – egyes szintjei hogyan járulhatnak hozzá a fejlődéshez; megerősítse a hivatalos koordinációs mechanizmusokat; meghatározza a közös feladatköröket; valamint minden kormányzati szintnek biztosítsa a feladataik hatékony teljesítéséhez szükséges erőforrásokat és ösztönző eszközöket;
- ▶ támogassa a fenntartható városfejlesztést olyan várostervezés révén, amely ösztönzi a fiatalok részvételét, a nemek közötti egyenlőséget és a kiegyensúlyozott területi fejlődést; tegye ellenállóbbá a városokat és közösségeket az éghajlatváltozással és a természeti katasztrófákkal szemben; támogassa a nyomornegyedek felzárkózását, és akadályozza meg azok kialakulását; biztosítson lakóhelyeket, alapvető szolgáltatásokat és tegye lehetővé a lakástulajdon védelmét; biztonságos, megfizethető, mindenki számára hozzáférhető és fenntartható közlekedési rendszert valósítson meg; valamint biztonságos közttereket és közszolgáltatásokat tegyen elérhetővé mindenki számára;
- ▶ partnerségeken keresztül ösztönözze az aktív és elkötelezett szerepvállalást a magánszektor, a civil társadalom, többek között a helyi közösségek, valamint más területek közösségeiben, hogy átfogó gazdasági és társadalmi fejlődés révén csökkentsék a szegénységet, és munkahelyeket teremtsen mindenki számára.

Részlet a Medellín-i nyilatkozatból.

▶ **A TELJES SZÖVEG AZ ALÁBBI DOKUMENTUMBAN OLVASHATÓ:** <http://worldurbanforum7.org/Media/Default/PDF/Medell%C3%ADn%20Declaration.pdf>

▶ Botero tér, Medellín.

▶ Anibal Gaviria, Medellín főpolgármestere (a jobb oldalon) és Johannes Hahn megbeszélést tart.

▶ Johannes Hahn látogatása a Ruta N-nél, Medellín üzleti és innovációs központjában.

„ Világszerte egyre több párbeszéd foglalkozik a kohéziós politikával. A városfejlesztés e párbeszédnek fő témája. Nincs ez másképp a Latin-Amerikával és Kínával folytatott egyeztetések során. Az európai városok nyitottak a világ más régiói által kínált üzleti lehetőségekre, és tisztában vannak azzal, hogy a siker kulcsa a partnerségeken alapul; az Európai Unió ezért áll ki minden eszközzel a nemzetközi szabad kereskedelem mellett. ”

JOHANNES HAHN –
A REGIONÁLIS POLITIKÁÉRT
FELELŐS UNIÓS BIZTOS

▷ 7. VÁROSI VILÁGFÓRUM MIÉRT ÉPPEN MEDELLÍN?

▷ A medellíni felvonó.

Nem véletlen, hogy a 7. Városi Világforum megrendezésére éppen Medellinben került sor, hiszen nincs még egy ilyen város, amely jobban szemléltetné a városfejlesztésben rejlő lehetőségeket.

2013-ban a *Wall Street Journal* Medellint választotta a világ leggyorsabban fejlődő városának. A többek között a Harvard Egyetem által odaítélt várostervezési díj és a szintén ebben az évben megítélt Sustainable Urban Transport Award (a fenntartható városi mobilitásért járó díj, amelyet San Franciscóval közösen nyert el) mellett ez volt az utolsóként kapott elismerés. Nem is olyan rég, 1991-ben, a város nem pozitív értelemben vívott ki nemzetközi hírnevet magának. Ebben az időszakban a kábítószer-kereskedelemmel kapcsolatos bandaháborúk miatt itt volt a legmagasabb a gyilkosságok száma a világon (100 ezer lakosra 381 ilyen eset jutott). A várospolitikának köszönhetően a városi hatóságoknak húsz év alatt sikerült ezt az arányt 10 százalékkal csökkenteni.

„A városokban elharapódzó erőszak oka az egyenlőtlenség”

A medellíni Kortárs Művészetek Házában egy hatalmas panel magasodik a fő kiállító tér közepén. Medellin fejlődését szemlélteti, és végigkalauzolja a látogatókat a közelmúltban és a napjainkban zajló változásokon. Az ábra alatt ez a szöveg áll: „A polgári szabadság története: egy közösség, amely felülkerekedett a konfliktusokon, méltóságot, kollektív szellemet és jövőt adott a városának”. A felirat kiemeli tehát, hogy a változás végső soron politikai folyamat eredménye. A szöveges rész elején a következő mondat áll: „A városokban elharapódzó erőszak oka az egyenlőtlenség”.

Részlet Eddy Adams (a program szakértő-tanácsadója) URBACT tapasztalatcserét és tanulást támogató programról szóló blogján megjelent cikkéből.

▷ **TELJES CIKK ELÉRHETŐSÉGE:**
<http://www.blog.urbact.eu/2014/04/making-sense-of-medellin/>

A közösségi közlekedést szolgáló beruházások

A legszembetűnőbb fejlődés talán a medellíni felvonó esetében tapasztalható. A város fölé magasodó kabinos felvonórendszert naponta 30 ezer ember használja arra, hogy a hegyvidéki városrészekből a városközpontba utazzon. A munkába járók így három óra helyett 40 perc alatt érnek be a munkahelyükre. Sokkal nagyobb előrelépést jelent azonban az, hogy az évtizedekig elszigetelten, a társadalomból kirekesztetten, bűnözésben és erőszakban élő közösségek előtt megnyílt az út a városközpont felé. A felvonónak és a gázüzemű buszoknak (amelyekről közvetlen átszállási lehetőségek vannak a gyors, tiszta és gazdaságosan működő metróhálózatra) köszönhetően jelenleg Medellin rendelkezik a leghatékonyabban integrált tömegközlekedési rendszerrel egész Dél-Amerikában.

A város déli részén található Comuna 13-ba, Medellin egyik legveszélyesebb városrészeként ismert nyomornegyedébe, egészen másfajta közlekedési eszközökkel vezet az út. A város mozgólépcsőrendszert építtetett a meredek hegyoldalba, amely megnyitja az utat a városrész felé, és megszünteti az elszigeteltséget, amely a múltban hozzájárult ahhoz, hogy kívülálló ne tehesse be a lábát ide.

▷ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

ENSZ-HABITAT – 7. Városi Világforum:

<http://wuf7.unhabitat.org/>

URBELAC:

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/international/urbelac_en.cfm

▶ Kagylótenyésztés Cote d'Opale-ban.

▶ AZ EURÓPAI RÉGIÓKBAN ÉLŐ PART MENTI KÖZÖSSÉGEK TÁMOGATÁSA

A *Panorama* magazin mostani száma elsősorban az Európai Tengerügyi és Halászati Alappal (ETHA) foglalkozik, amely az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), az Európai Szociális Alap (ESZA), a Kohéziós Alap (KA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) mellett az összesen öt európai strukturális és beruházási alap egyike. Az ESB-alapok az uniós növekedést és a munkahelyteremtést szolgáló, 2014-2020 közötti időszakra szóló fő finanszírozási programok.

Az ETHA az Unió közös halászati politikáját támogató eszköze, amelynek célja, hogy 2014 és 2020 között helyi projektek, vállalkozások és közösségek támogatásával javítsa az európai tengerek és partok társadalmi, gazdasági és környezeti fenntarthatóságát.

Az ETHA az öt egymást kiegészítő ESB-alap egyike, amelyek a növekedést és a munkahelyteremtés fellendítését hivatottak előtérbe helyezni Európa-szerte. Az új programozási időszak célja, hogy az alapok közötti szinergiákat maximalizálva javítson az együttműködésen és a hatékonyságon, és elkerülje a kettős finanszírozást. A 6,4 milliárd eurónyi költségvetésből

MI A „KÉK NÖVEKEDÉS”?

Az Európát övező óceánok, tengerek és partok jelentős innovációs és növekedési potenciállal rendelkeznek. Az Unió „kék növekedés” elnevezésű stratégiája a tengerek és a tengeri ágazatok fenntartható növekedésének támogatása mellett az Európa 2020 stratégiához is hozzájárul. A „kék gazdaság” mintegy 5,4 millió embernek ad munkát, és csaknem 500 milliárd euró bruttó hozzáadott értéket képvisel évente, azonban további növekedés is elérhető e téren.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/policy/blue_growth/index_hu.htm

▶Hajók a smögeni kikötőben (Bohuslän, Svédország).

KI FOGJA AZ ETHA ELŐNYEIT ÉLVEZNI, ÉS HOGYAN?

- ▶Az alap új munka- és növekedési lehetőségeket terem a halászati tevékenységektől függő európai part menti és belvízi közösségek számára a tengergazdálkodás halászati, akvakulturális és egyéb ágazataiban, ami kedvező hatással lesz a helyi növekedésre és a fejlődésre.
- ▶A reformok megvalósításának megkönnyítése és az innovációs hiátus csökkentése érdekében az európai halgazdaságok támogatáshoz jutnak.
- ▶A környezetbarát növekedést, innovációt és versenyképességet ösztönző európai akvakulturális ágazat szintén támogatást kap.
- ▶Az európai feldolgozóipar folyamatos utánpótláshoz jut a vadon élő és tenyésztett halfajtákból.
- ▶Az európai fogyasztók egészséges, magas tápértékű élelmiszerhez jutnak a megfelelően működő halgazdaságoknak köszönhetően.
- ▶A halászati gazdálkodással, tengeri környezettel, éghajlatváltozással, a part menti ökoszisztéma védelmével, a kormányzással, társadalomtudományokkal és a tengergazdálkodással foglalkozó tudósok és kutatók.
- ▶A part menti és tengeri gazdasági tevékenységet folytató vállalatok és azok a vállalkozások, amelyek szolgáltatásokat nyújtanak a számukra.
- ▶A tengerpolitikai ügyek különböző kérdéseiben, például a környezetvédelemben, a felügyeletben vagy a terület-használat-tervezésben illetékes hatóságok.

elsősorban a munkahelyteremtést, a part menti régiók helyi gazdaságainak diverzifikálását, valamint a halászat nyereségesebbé és fenntarthatóbbá tételét fogják támogatni.

Habár céljai meglehetősen szerteágazóak, az ETHA alapvetően hat fő pillérre épül:

- ▶ **Fenntartható halászat**, egyensúlyt teremtve a halászati kapacitás és a rendelkezésre álló erőforrások között; jelentősebb mértékű szelektivitást biztosítva, és véget vetve a halak véletlen lehalászása miatti pazarlásnak.
- ▶ A **fenntartható akvakultúra** elősegíti az ágazat növekedését és versenyképesebbé válását környezetbarát feldolgozási módszereket és szigorú minőségi, egészségügyi és biztonsági szabályokat követve, így biztosítva jó minőségű, megbízható és tápanyagokban gazdag termékeket a fogyasztóknak.
- ▶ A **közös halászati politika végrehajtása** az adatgyűjtés, a tudományos ismeretek, valamint a halászzal kapcsolatos jogszabályok monitorozásának, felügyeletének és végrehajtásának javítása révén.
- ▶ Azon **part menti közösségek megsegítése** amelyek a halászatnak köszönhetően tehetik változatossá gazdaságukat más tengeri tevékenységekkel, például a turizmussal, és nagyobb értékkel ruházhatják fel halászati tevékenységeiket.

- ▶ A halászati és akvakulturális ágazat **marketing- és feldolgozó tevékenységeinek** djavitása.
- ▶ A **„kék növekedés” támogatása a tengerekről** a tengerrel kapcsolatos ismeretek javításával, az ott zajló tevékenységek hatékonyabb megtervezésével, minden egyes tengeri medencének a releváns igényeknek megfelelően történő kezelésével, valamint a tengerfelügyelettel kapcsolatos együttműködés ösztönzésével.

Felismerve a kisvállalkozások Európa gazdaságában és a halászati ágazatban betöltött szerepét, az ETHA elsősorban a kvv-knak, és különösen a part menti kisüzemeknek nyújt támogatást, amelyek szép számban képviseltetik magukat az ágazatban, és az általuk kiszolgált helyi kis közösségekben változást indíthatnak el. A vállalkozások marketing- és üzleti stratégiájukhoz támogatást vehetnek igénybe, ezenkívül a munkanélküli fiatalok és a halászok házas társai képzéseken vehetnek részt, hogy jobban kivehessék részüket a helyi, gyakran családi vállalkozásokban végzett teendőkből.

A 40 év alatti halászok hajóvásárlási támogatásban részesülhetnek, ha legalább öt éves szakmai tapasztalattal rendelkeznek. Az említett intézkedések célja az, hogy társadalmi kohéziót teremtsenek Európa part menti vidékein, és a helyi közösségek nagyobb tulajdonrészt szerezzenek a saját halgazdaságaikban.

▶ Halfeldolgozó üzem Skóciában.

AZ EURÓPAI HALÁSZATI ALAP (EHA) EGYIK PROGRAMJA

MÁLTA 2007-2013 KÖZÖTTI EHA OPERATÍV PROGRAMJA

3. TENGYEL: ÚJ NAGYBANI HALPIAC ÉPÍTÉSE (ELSŐ ÉRTÉKESÍTÉS)

Az új épület a Valetta leglátogatottabb negyedében álló történelmi halpiac helyett épült, ahol jelenleg egy szálloda munkálatai folynak. Az új nagybani halpiac a központi vágóhíd melletti ipari zóna használaton kívüli tengervíz-lepárlójának helyén áll. Kialakítása sokkal ergonomikusabb, könnyebben fenntartható, és higiénikusabb is, ami számos előnnyel jár az üzemeltetőknek és a vásárlóknak egyaránt, emellett a közös csatornarendszer használata szintén további előnyt jelent. A halászhajók – a régi piachoz hasonlóan – itt is közvetlen hozzáféréssel rendelkeznek a piac melletti partszakaszhoz, ahová kirakodhatják a rakományukat.

- ▶ A MUNKÁLATOK IDEJE: 2012 novemberétől 2013 végéig
- ▶ TELJES BERUHÁZÁS: 3 716 240 euró
- ▶ EHA-HOZZÁJÁRULÁS: 2 201 908 euró

A halpazarlás megfékezése azonban létfontosságú a halászok következő generációi szempontjából. Hosszú távon azok a vállalkozások fognak sikeresen működni, amelyek ezt a szemléletet követik. Ha a halpazarlás kérdése nem oldódik meg, annak katasztrofális következményei lehetnek a halállományokra nézve. A halak visszadobásának gyakorlatát fokozatosan meg fogják szüntetni, a halászok pedig kötelesek lesznek az általuk kifogott teljes rakományt kirakodni. Ennek megvalósítása érdekében az ETHA-ból származó támogatásokat a halrakomány kirakodására, tárolására, feldolgozására és értékesítésére fogják fordítani, ami tovább fogja segíteni a helyi halászati közösségeket gazdaságaik változatossá tételében. Az alapból a halászok számára is elkülönítenek támogatást, hogy az ökoszisztémát kevésbé károsító halászati eszközök kipróbálásával csak a célzott fajokat halásszák ki.

Az EHA a jövőben hasznosítani fogja az Európai Halászati Alap közösség által irányított helyi fejlesztést ösztönző 4. prioritási tengelyéhez köthető kedvező tapasztalatokat. Az ESB-alapok innovatív és integrált megközelítések útján számos lehetőséget fognak kínálni a helyi szereplőknek, hogy a part menti közösségeket érintő kihívásokat alulról felfelé építkező szemlélettel kezeljék, különösen a városi, vidéki és halászati területek közötti összeköttetések ösztönzésével. A sikeresen megvalósított, közösség által irányított helyi fejlesztés új piacokhoz és termékekhez nyújthat támogatást, ösztönözheti

a halászati területeken történő munkahelyteremtést, és megszilárdíthatja a helyi halászati közösségek szerepét a helyi fejlesztésekben.

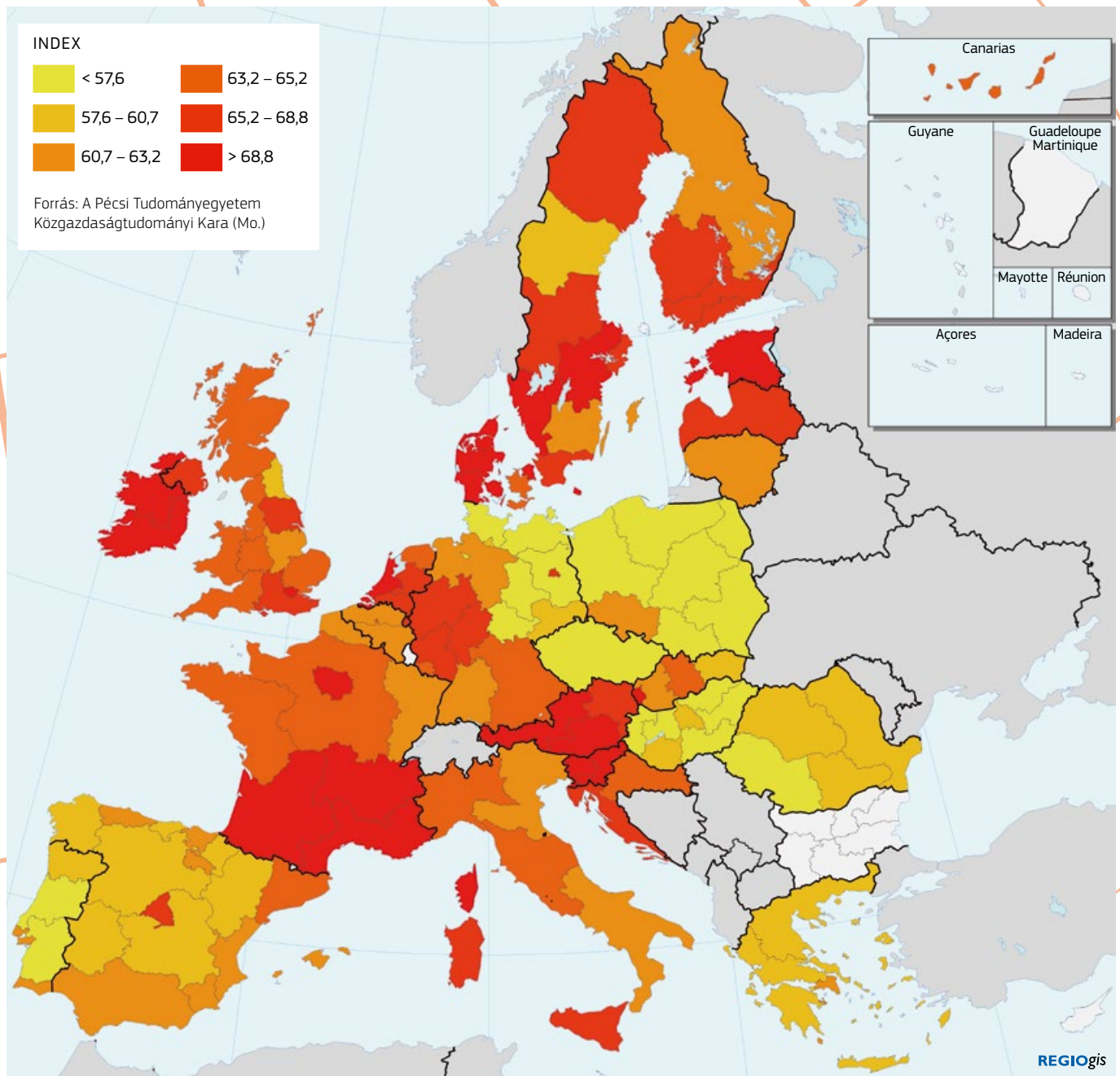
Az ETHA végső soron ezt hivatott megvalósítani: hogy olyan feltételeket teremtsen a helyi vállalkozások és közösségek számára, amely fenntartható és inkluzív növekedést eredményez Európában, és amelynek 2020-ig történő megvalósítása iránt az Unió elkötelezte magát. Nem fogja előírni azt, hogy minden egyes centet mire költsenek. Rábízta a döntést azokra, akik mindent megtesznek azért a mesterségükön, az iparágban és helyi közösségeken belül, hogy Európa halászati ipara virágzóvá, környezettudatosá és fenntarthatóvá váljon.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/emff/index_hu.htm

►REDI – A REGIONÁLIS VÁLLALKOZÁSOK MÉRÉSE

►REGIONÁLIS VÁLLALKOZÁSI ÉS FEJLESZTÉSI INDEX 2013. ÉVI EGYÉNI (TAGÁLLAMI) EREDMÉNYEK

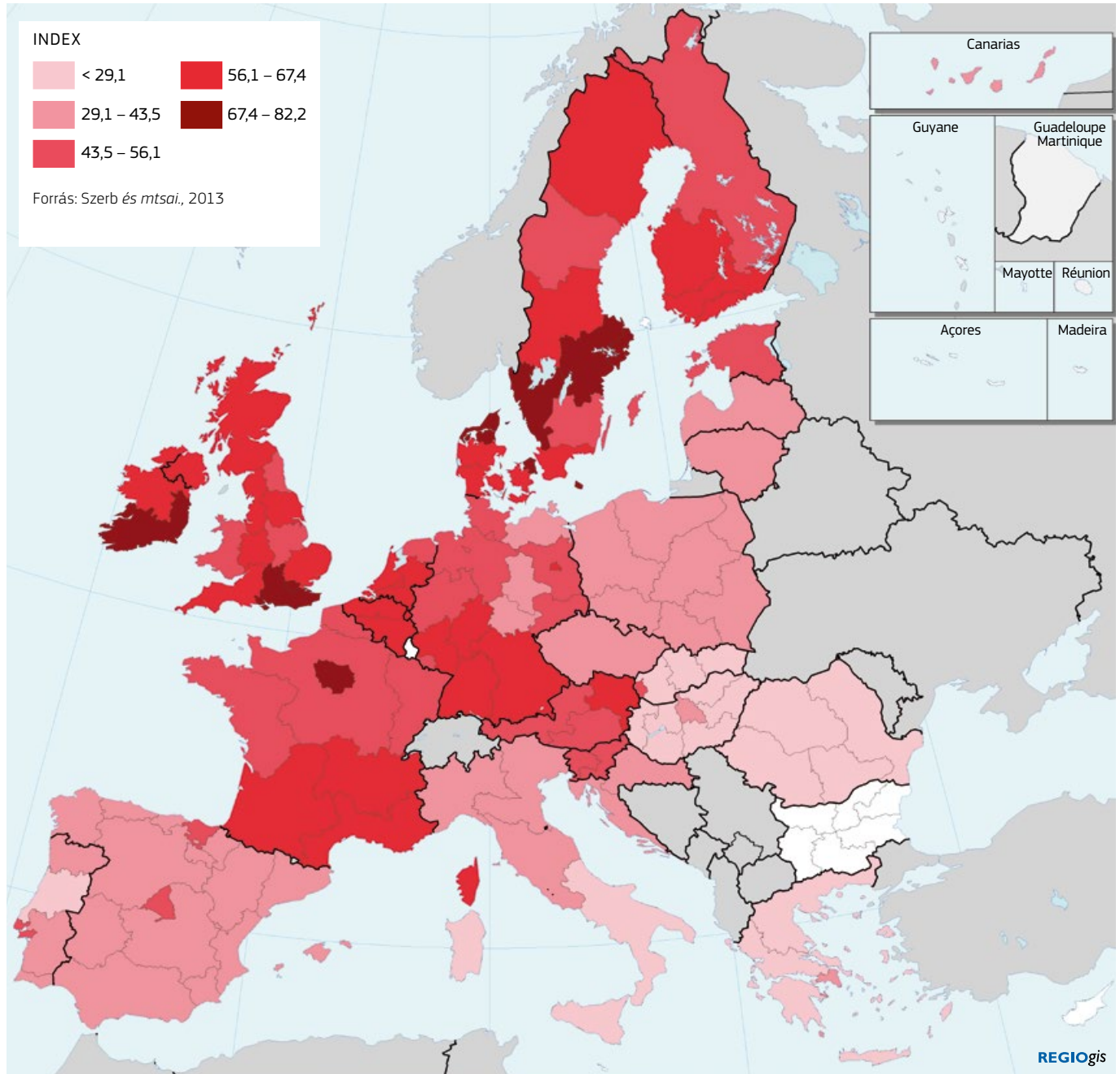
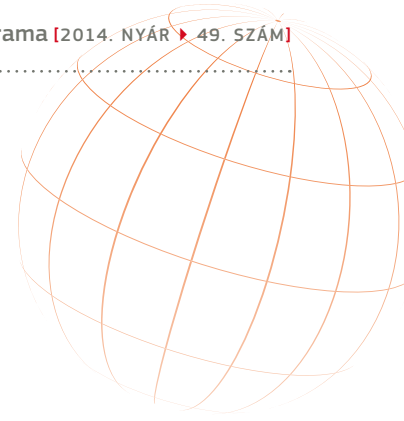
A Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság támogatásával egy közelmúltban megvalósított projekt során új Regionális Vállalkozási és Fejlesztési Indexet (REDI) dolgoztak ki.

Az index az egyéni attitűdök és jellemzők mellett a regionális hátteret is figyelembe veszi, és ez alapján nemcsak azt vizsgálja, hogy mekkora a vállalkozói kedv, hanem azt is, hogy az

ehhez szükséges feltételek rendelkezésre állnak-e az érintett régióban. Kiterjed továbbá a vállalkozói kedvre, a képességekre és az ambíciókra is.

A régiók között jelentős mértékű eltérések tapasztalhatók: a legmagasabb (Hovedstaden, Dánia) és a legalacsonyabb (az ún. „Macroregiunea doi” kettős számú régió, Románia) kategóriába

▶ REGIONÁLIS VÁLLALKOZÁSI ÉS FEJLESZTÉSI INDEX 2013. ÉVI KOMBINÁLT INDEX

▶ tartozó régió között négyszeres különbség figyelhető meg. Az első 10-ből négy régió Svédországban, két-két régió Dániában és az Egyesült Királyságban, egy-egy pedig Franciaországban és Írországban található.

A vállalkozói kedvhez köthető egyéni tényezők elemzése a kombinált indextől kissé eltérő képet fest. Az egyéni index

tekintetében első 10 régió közül öt megtalálható a kombinált index szerinti első 10 régió között is (például: London, Egyesült Királyság; Hovedstaden, Dánia; Île-de-France, Franciaország), emellett azonban két szlovén és két írországi régió is szerepel az első 10-ben. A legalacsonyabb indexű 10 régió, a kombinált indexszel ellentétben, három németországi és négy lengyelországi régiót is tartalmaz.

▶ AZ UNIÓ BŐVÍTÉSE: A NÖVEKEDÉS 10 ÉVE

2014. május 1-jén ünnepeltük az Európai Unió legnagyobb bővítésének 10. évfordulóját. A bővítés keretében 10 új, többségében közép- és kelet-európai állam lett az Európai Unió tagja. Az azóta eltelt 10 évben Európa politikailag, gazdaságilag és kulturálisan egyaránt erősebbé, gazdagabbá és biztonságosabbá vált.

Immár egy évtizede annak, hogy a közép- és kelet-európai országok közül a Cseh Köztársaság, Észtország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Szlovákia és Szlovénia, a földközi-tengeri térségből pedig Ciprus és Málta belépett az Európai Unióba.

Az Európai Unió a bővítésnek köszönhetően a világ legnagyobb egységes piacává vált. Ez a tagállamok közötti kereskedelem növekedésével, munkahelyteremtéssel, beruházással és növekedéssel jár. A bővítés tovább növelte Európa nemzetközi szerepét. 500 millió polgár gazdasági csoportosulásaként világszerte képes hallatni a hangját.

„Az egységes Európa nagyobb súllyal tud jelen lenni a világban, jobb pozíciót tud kiharcolni magának, hogy megvédje érdekeit és terjessze értékeit”, nyilatkozta a történelmi évforduló alkalmából José Manuel Barroso, az Európai Bizottság elnöke.

Štefan Füle bővítési biztos kijelentette: „A tíz új tagállam 2004. május 1-jei belépésével elindultunk a közös stabilitás, biztonság és jólét útján. A hidegháború alatti mesterséges megosztottság után újraegységesítette Európát.”

Az Unió keleti bővítése a korábban a vasfüggöny mögött élő emberek milliói számára szilárdította meg a demokráciát, a szabadságot és a jogállamiságot. Az Európai Unióba való belépés emberek milliói számára vált a remény és a szebb jövő szimbólumává.

Stabilitás és egység

Tíz évvel ezelőtt az Európai Unió tagállamainak száma 15-ről 25-re nőtt, ami stabilitást hozott az újraegyesült Európa számára. Két további bővítés következtében a tagállamok száma 25-ről 28-ra emelkedett: 2007-ben Bulgária és Románia, 2013-ban pedig Horvátország lett az Európai Unió tagja.

A bővítési politika ma is a változások és a stabilitás ösztönzője az uniós tagság megszerzésére törekvő délkelet-európai országokban. Az uniós ösztönzés és befolyás segít ezeknek az országoknak a demokratikus és gazdasági reformok végrehajtásában, a jogállamiság megerősítésében és a szomszédaihoz vezető hidak építésében, ami segíthet megszabadulni a múlt terhes örökségeitől.

Növekvő kereskedelem az új tagállamokban

A bővítés következtében a belső piac is bővült. Ez még inkább megnyitotta a teret a kereskedelmi és pénzügyi mozgásokhoz, és lehetőségeket teremtett a régi és új tagállamokban működő vállalatok számára. A régi és új tagállamok közötti kereskedelem csaknem a háromszorosára nőtt.

A közép- és kelet-európai országok GDP-je 1994 és 2008 között átlagosan évi 4%-kal növekedett. Becslések szerint a 2000 és 2008 közötti időszakban az éves növekedés csaknem fele, pontosabban 1,75%-a a bővítésnek volt köszönhető.

Új munkahelyek

A közép- és kelet-európai országok gazdasági dinamizmusának köszönhetően 2002 és 2008 között, azaz csupán hat év alatt három millió új munkahely jött létre.

A csatlakozó országok gazdasági növekedése hozzájárult a „rég” tagállamok gazdasági növekedéséhez is, hiszen egyrésztől beruházási lehetőségeket kínált a számukra, másrésztől keresletet teremtett termékeik iránt. Az EU-15 tagállamok⁽¹⁾ 2000 és 2008 közötti kumulatív növekedésének 0,5%-a a bővítésnek volt köszönhető.

A nagyobb egységes piac beruházókat ösztönző vonzerejét jól mutatja, hogy a világ többi részéből az Európai Unióba irányuló közvetlen külföldi beruházások a bővítés óta GDP-arányosan nézve megkétszereződtek (2004 és 2012 között a GDP 15,2%-áról a GDP 30,5%-ára nőttek). Ez azt jelenti, hogy a világ közvetlen külföldi beruházásainak 20%-a az Európai Unióba irányul.

Az EU-15 tagállamok EU-12 tagállamokban⁽²⁾ történő közvetlen külföldi beruházásainak tőkeállománya 2012-ben elérte az 564 milliárd eurót, ami a 2007. évi érték 357%-a.

(1) EU-15: az Európai Unió 2004-es bővítés előtti 15 tagállama.

(2) EU-12: a 2004-es és 2007-es bővítés során csatlakozó tagállamok.

▶ Az uniós bővítés 10. évfordulóját különböző események megrendezésével ünnepelték a tagállamok: Ciprus (fent), Cseh Köztársaság (jobbra fent) és Magyarország (jobbra lent).

BŐVÍTÉS TÉNYEK ÉS ADATOK

GAZDASÁGI HATÁS 2004 ÓTA

- ▶ Az „új” uniós tagállamok gazdasági dinamizmusának köszönhetően 2002 és 2008 között, azaz csupán hat év alatt hárommillió új munkahely jött létre.
- ▶ 2004 óta csaknem megkétszereződött az újonnan csatlakozott 12 tagállamba irányuló német export.
- ▶ Az Egyesült Királyság exportja megközelítőleg 50%-kal nőtt.
- ▶ Hollandia számára a bővítés 11 milliárd euró plusz bevételt hozott.
- ▶ Ausztria éves GDP-je a bővítésnek köszönhetően 0,4%-kal nőtt.

NEMZETKÖZI HATÁS

2012-es adatok szerint az Európai Unió a világ népességének 7%-át, míg a világ GDP-jének 23%-át tudhatja magáénak.

- ▶ Az Unió a világ öt legjobban teljesítő gazdasága közé tartozik.
- ▶ Az Unió a legnagyobb a nemzetközi kereskedelem szereplői között.
- ▶ Az Európai Unió a közvetlen külföldi beruházások legnagyobb kiindulási és célpontja is egyben.

Kohéziós politikai beruházások

A kohéziós politikai finanszírozás a tagállamok által nyújtott társfinanszírozással együttesen jelentős részt képvisel napjaink európai közösségi beruházásaiban – több tagállamban, így például Bulgáriában (81%), Észtországbán (70%), Lengyelországban (54%), Lettországbán (60%), Litvániában (79%), Magyarországon (88%), Máltán (63%) és Szlovákiában (92%) az összes közösségi beruházás több mint felét teszi ki.

Egész Európai Uniót érintő előnyök

Ha Európa nagyobb, akkor erősebb is. 2012-ben az Európai Unió GDP-je (13 billió euró) a világ GDP-jének 23%-át tette ki. A bővítés előnyöket hozott mind a csatlakozó, mind a régi tagállamok számára. Az Európai Unió bővítésével bővülnek a cégek, pénzügyi befektetők, fogyasztók, turisták, diákok és ingatlantulajdonosok lehetőségei is.

A bővítési folyamat az energia, a közlekedés, a jogállamiság, a migráció, az élelmiszerbiztonság, a környezetvédelem és az éghajlatváltozás terén történő integráció és együttműködés révén hozzájárul az emberek életminőségének növekedéséhez. A bővítés a szigorú uniós szabványok Unión kívüli alkalmazásának előmozdításához is hozzájárul, ami csökkenti annak kockázatát, hogy az uniós polgárok ki legyenek téve például az Unión kívülről érkező környezetszennyezés veszélyének.

Európa a bővítést követően bizonyos szempontból biztonságosabb is lett. Az Európai Unió a bővítési folyamat révén a tagjelölt országok körében terjeszti a demokratikus értékeket és az alapvető szabadságokat, hozzájárul jogállamiságuk megerősítéséhez, és visszaszorítja a határokon átnyúló bűnözést. A jelenlegi bővítési politika megerősíti Délkelet-Európa békéjét és stabilitását, és hozzájárul a kilencvenes évek háborúi után szükséges talpra álláshoz és megbékéléshez.

Az Európai Unió a bővítésnek köszönhetően nagyobb befolyásra tett szert a mai többpólusú világban. A bővítés utáni Unió olyan „puha befolyást” képvisel, amely képes formálni a körülöttünk lévő világot. Képes határainkon túl is terjeszteni értékeinket és képviselni érdekeinket.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-325_en.htm

▶ 2014. ÉVI EURÓPA-NAPI RENDEZVÉNYEK UNIÓ-SZERTE

Európa minden év május 9-én ünnepli az úgynevezett Európa-napot. 1950-ben ezen a napon mondta el Robert Schuman francia külügyminiszter Schuman-nyilatkozat-ként ismertté vált beszédét, amely az Európai Unió

elődjének létrejöttéhez vezetett. Az idei Európa-napon az Európai Unió keleti bővítésének 10. évfordulójáról is megemlékeztünk.

FRANCIAORSZÁG / Auvergne

Auvergne-ben május 9. és június 9. között több mint 50 eseményből álló „Európa-hónap” rendezvénysorozatra került sor. A 20 partnerrel együttműködésben megszervezett koncerteknek, konferenciáknak, játékoknak és versenyeknek mind ugyanaz volt a céljuk: jobban megismertetni az emberekkel Európát. Az idei események középpontjában a játékok és versenyek álltak. A Joue l'Europe en Auvergne (Játsszunk Európát Auvergne-ben) elnevezésű kvízzjáték keretében a régió diákjai adhattak számot Európára vonatkozó tudásukról. A [@mdeauvergne](#) Twitter-fiókban a [#mde2014](#) (kettős kereszttel) „selfie-versenyt” hirdettek, amelynek résztvevői a Facebookon koncertjegyet nyerhettek az Europavox fesztiválra.

▶További információ:

www.europe-en-auvergne.eu

▶ AUSZTRIA / Bécs

Az Európa-napot megelőző napon a „Vienna for Europe – Europe for Vienna” (Bécs Európáért – Európa Bécsért) elnevezésű eseményre került sor, amelynek keretében Michael Häupl bécsi főpolgármester a városházán fogadta Johannes Hahn regionális politikáért felelős biztost és Mercedes Echerer volt európai parlamenti képviselőt. A főpolgármester hangsúlyozta, hogy az Európai Unió alappillérei a béke, a gazdasági jólét és a társadalmi egyensúly, és hozzátette, hogy csak erős európai városok garantálhatnak erős Európát. Johannes Hahn biztos Bécs mint a Duna régió régiófeletti jelentőségű városának szerepéről és felelősségéről beszélt.

▶ HOLLANDIA / Brabant

Hollandiában már több éve az *Europa Kijkdagen* (Európa Nyílt Napok) megrendezésével ünneplik az Európa-napot. A rendezvény célja bemutatni a közvéleménynek, miért fontos Európa a hollandiai régiók számára. Uniós finanszírozású projektek keretében három napon át olyan nyilvános eseményekre kerül sor, amelyek bemutatják az Európa által képviselt hozzáadott értéket. Ennek keretében például a bredai Unas projektet is megismerhették a résztvevők.

▶További információ:
www.europaomdehoek.nl

▶ MAGYARORSZÁG / Budapest

2014. május 11-én, Magyarország uniós csatlakozásának 10. évfordulója és az Európa-nap alkalmából a Miniszterelnökség és az Európai Bizottság képvisellete 10 kilométeres futóversenyt rendezett. A versenypályát Budapest szívében, 10 olyan emblemikus beruházás érintésével jelölték ki, amelyek az Európai Unió társfinanszírozásával valósultak meg. Több mint 2000 résztvevő indult a versenyen, amelynek útvonala olyan látványos projektek mellett vezetett el, mint a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem, a Lukács és a Rudas Gyógyfürdő vagy a Várbazár. A díjátadó ünnepségre Budapest szívében, az Erzsébet téren került sor, amely egyben az Európa-nap fesztiválnak is helyet adott. A Miniszterelnökség az uniós társfinanszírozású projekteket bemutató kiállítást szervezett, amely egyben a Magyarországon 2007 és 2013 között megvalósult 100 projektet ismertető kiadványsorozat nyitóeseménye is volt.

▶További információ:
<http://bbu.hu/eu10/>

LITVÁNIA / Vilnius

A litván főváros, Vilnius egyik központi terén megrendezett utcai kiállításon az ország közlekedési hálózatát bemutató, illusztrált térképet lehetett megtekinteni. Ezenkívül tematikus sátor is várta a legkülönbözőbb korú látogatókat, akik az uniós finanszírozású közlekedési-infrastrukturális projektekről kaphattak felvilágosítást. A látogatók tematikus keresztrejtvényeket is megfejthettek, valamint interaktív kvízzjátékokon tesztelheték tudásukat. Az eseményre – az Európai Parlament litvániai információs irodája által szervezett, háromnapos Európa-napi ünnepségek részeként – Litvánia Közlekedési és Kommunikációs Minisztériumának rendezésében került sor.

LENGYELORSZÁG / Varmia-Mazúria

A Litvánia-Lengyelország határokon átnyúló együttműködési program Olsztyn (Varmia-mazúriai vajdaság székhelye) polgáraival együtt ünnepelte az Európa-napot és Lengyelország uniós csatlakozásának 10. évfordulóját. A „You gain by cooperating” (Az együttműködéssel csak nyerhetünk) elnevezésű eseményen a program kedvezményezettjei találkoztak, és bemutatták egymásnak projektjeik eredményeit. Akik ellátogattak Olsztyn óvárosába, részt vehettek a „Tűzoltók akcióban” és a „Kutyák a vámhatóság alkalmazásában” showműsorokon, valamint elsősegély-bemutatón és a szervek által használt eszközök és járművek bemutatóján. Lengyelország és Litvánia történelmi kapcsolatairól szóló filmbemutatókra, valamint európai uniós témájú játékokra és versenyekre is sor került.

▶További információ:
www.lietuva-polska.eu

OLASZORSZÁG / Campania

Campania régió május 9-én rendezte meg a diákok számára meghirdetett *Racconta all'Europa, Chiedi all'Europa* (Mondd el Európának, kérdezd meg Európát) verseny díjátadó ünnepségét. A régió által támogatott verseny célja az volt, hogy felhívják a figyelmet az Európai Unió helyi fejlődésben betöltött szerepére. Az esemény segítségével bővíteni kívánták az emberek ismereteit a Campania régió által az uniós támogatások (nevezetesen az Európai Regionális Fejlesztési Alap) programozásában vállalt feladatok vonatkozásában. Az ünnepség jó lehetőség volt az érdekes multimédiás produkciók bemutatására, és az Unió alapértékeinek népszerűsítésére.

►További információ:

www.facebook.com/concorso.raccontaalleuropa

<http://festivaleuropasecondaedizione.digitcampania.it/>

HORVÁTORSZÁG / Zágráb

Az Európai Bizottság képviselete, az Európai Parlament információs irodája, valamint a Külügyi és Európa-ügyi Minisztérium együtt ünnepelték az Európa-napot Zágrábban. Tizenöt részt vevő szervezet mutatta be információs és promóciós anyagait, amelyekből az érdeklődő polgárok a strukturális alapokból finanszírozott projektekről és Horvátország uniós tagságáról tájékozódhattak. Bevezető beszédet mondott Vesna Pusić külügyminiszter és Európai-ügyi miniszter, illetve Branko Baričević, az Európai Bizottság képviseletének vezetője. Ezt kórusok és DJ-k produkciói követték, a gyerekek pedig tematikus foglalkozásokon vehettek részt. Az uniós választásokon induló képviselőjelölteknek ún. gyors randevük keretében alkalomuk nyílt bemutatkozni a nagyközönség előtt.

CSEH KÖZTÁRSASÁG / Prága

Az Európa-nap megünneplését idén összekapcsolták a Cseh Köztársaság uniós csatlakozásának 10. évfordulójával. Országszerte olyan eseményeket rendeztek, amelyek vitára ösztönöztek az uniós tagság előnyeiről, a tagsággal kapcsolatos tapasztalatokról és a Cseh Köztársaság jövőjéről az Európai Unióban. Az események sorát a „The Czech Republic and Europe, through each other's eyes” (A Cseh Köztársaság és Európa – hogyan látjuk egymást) elnevezésű konferencia nyitotta, amelyet Miloš Zeman köztársasági elnök védnökségével rendeztek meg. Prágában, a Moldva folyó szigetein 2014. április 29-én és 30-án szabadtéri fesztivált tartottak, ahol a látogatók koncerteket hallgathattak, információs standokon uniós témákról tájékozódhattak, valamint kvízzjátékokon vehettek részt. A csatlakozás évfordulójának estjén uniós színű ünnepi fénybe borult a Petrin-torony, és tűzijáték világította be az eget Prága felett.

▶ REGIOSTARS 2014

AZ EURÓPA ALAPVETŐ PROBLÉMÁIRA IRÁNYULÓ REGIONÁLIS PROJEKTEK ÜNNEPE

A 2014. ÉV
NYERTESEI

A RegioStars 2014. március 31-i, brüsszeli díjátadó ünnepségén Johannes Hahn regionális politikáért felelős biztos és Luc Van den Brande, a Régiók Bizottságának volt elnöke, bejelentették a magas színvonalú RegioStars verseny 2014. évi győzteseit. A RegioStars Európa legígéretesebb és leginnovatívabb regionális projektjeit díjazza.

2014-ben Európa jelenlegi négy alapvető problémájának megfelelő négy kategóriában osztottak ki díjakat. Ezek a következők: növekedés és munkahelyteremtés, a fiatalok munkanélküliségének kezelése, a zöld gazdaság előmozdítása és a fenntartható városi mobilitás újragondolása.

Az idén hetedik alkalommal meghirdetett RegioStars verseny előző körében a RegioStars zsűrije a 80 részt vevő projektből négy szempont (innováció, hatás, fenntarthatóság és partnerség) alapján választotta ki a 19 döntőst. A döntős projektek bemutatására 2013 októberében „A régiók és városok európai hete – OPEN DAYS 2013” keretében került sor, majd ezt követően kiválasztották a győzteseket.

Az idei díjátadóra emblemikus időpontban került sor, mivel a tagállamok éppen ebben az időszakban véglegesítették stratégiai beruházási terveiket, azaz az ún. „partnerségi megállapodásokat” arra vonatkozóan, hogyan fogják elkölteni az európai strukturális és beruházási alapokat a következő hét évben.

**INTELLIGENS NÖVEKEDÉS
ART ON CHAIRS
(MŰVÉSZI SZÉKEK)
– NORTE,
PORTUGÁLIA
INNOVATÍV FORMATERVEK-
VEKEL A NÖVEKEDÉS
ELŐMOZDÍTÁSÁÉRT**

Ez a kreatív formaterveket bemutató projekt képes volt új életet lehelni a portugál regionális gazdaság egyik fő ágazatának számító bútorgyártásba. A bútorgyártás évek óta az egyik legfontosabb iparág az észak-portugáliai Paredes városban. Paredes egész Európa legnagyobb székgyártója, és a portugál bútorgyártás 65%-át adja. Az iparág nagyon eredményes, ugyanakkor óvdatú és konzervatív volt. Az „Art on Chairs” projekt célja az volt, hogy tökéltse a régió bútorgyártás terén felhalmozódott szaktudását, és ösztönözze a kreativitást az ágazatban. A projekt csúcspontja a Paredes városában 2012-ben megrendezett nemzetközi kiállítás volt, amely a világ legnagyobb székekkel, művészettel és formatervekkel foglalkozó eseményei közé sorolható.

▶További információ: www.artonchairs.com/en/index

**FENNTARTATÓ NÖVEKEDÉS
BEACON – NYUGAT-
WALES ÉS A VÖLGYVIDÉK,
EGYESÜLT KIRÁLYSÁG
AZ EGYRE NÖVEKVŐ NÉPESSÉG
SZÜKSÉGLETEINEK KIELÉGÍTÉSE**

A népességnövekedés és az éghajlatváltozás egyre fenyegetőbb veszélye a bolygó erőforrásai iránti kereslet drámai növekedéséhez fog vezetni. A BEACON kezdeményezés integrált „zöld ellátási láncok” kialakítására, olyan új útvonalak létrehozására irányul, amelyek olaj helyett biomasszából készülő funkcionális és olcsó termékeket juttatnak el a fogyasztókhoz. A BEACON projekt lényegi eleme a biofinomítás folyamata, amelynek során a fogyasztásra nem alkalmas növényi nyersanyagból – a nyersolaj olajfinomításban történő feldolgozásához hasonló módon – termékek széles spektrumát állítják elő. A biofinomítást alapvető fontosságúnak tartják a gyerekcipőben járó uniós zöld gazdaság szempontjából. A BEACON projekt tudományos-szakértői hálózatot épített ki, amelynek központját három walesi egyetem, az aberystwyth-i, a bangori és a swansea-i egyetem képezi. A hálózat révén a projekt új munkahelyeket hozott létre a vidéki Walesben, ösztönözte a belső beruházásokat, és globális szinten támogatta a walesi tudományos kiválóságot. A BEACON már számos különböző ágazat vállalkozásait segítette különböző innovatív termékek előállításában. Példának okáért együttműködtek az aberystwyth-i Aber Instruments céggel, amelynek következményeképpen a biomassza-méréssel foglalkozó walesi vállalkozás megkapta első biomassza-vizsgálatra vonatkozó megbízását.

▶További információ: beaconwales.org/en/

**INKLUZÍV NÖVEKEDÉS
FIFTEEN CORNWALL
(CORNWALL TIZENÖT)
– CORNWALL ÉS
A SCILLY-SZIGETEK,
EGYESÜLT KIRÁLYSÁG
ÚJ ÉLETET KEZDENI
A KONYHÁBAN**

A főzés szenvedélye megváltoztatja a fiatalok életét Anglia egyik leghátrányosabb helyzetű régiójában. A Jamie Oliver sztárséf által inspirált „Fifteen Cornwall” több mint étterem. Szociális vállalkozás, amely lehetőséget nyújt a 16-24 év közötti fiataloknak, hogy szakács képzést szerezzenek. Az úttörő kezdeményezés keretében csaknem 130 fiatal vett részt a képzésen. Közülük sokan olyan komoly problémákkal küzdenek, mint a bűnözés, a kábítószer-fogyasztás, a mentális betegségek vagy fogyatékoság. A képzésben részt vevő fiatalok közül 89 szerzett szakács képzést, és több mint 90%-uknak sikerült elhelyezkedni is. A projekt minden évben kb. 1,2 millió eurót visszaforgat a helyi gazdaságba, ezáltal munkahelyeket teremtve a régióban alapvetőnek számító turisztikai ágazatban.

▶További információ: www.fifteencornwall.co.uk/

**CITYSTAR
GDYNIA TROLIBUSZ-
HÁLÓZATA – GDYNIA,
LENGYELORSZÁG
ZÖLD TROLIBUSZOKKAL
A VÁROSI ÉLETMINŐSÉG
JAVÍTÁSÁÉRT**

A projekt célja a környezetbarát közösségi közlekedés versenyképességének növelése és a szolgáltatás minőségének fejlesztése. A projekt keretében Gdynia trolibusz-hálózatának jelentős mértékű korszerűsítésével olyan infrastruktúrát hoztak létre, amely rövidebb utazási idők mellett több utast képes kiszolgálni. Huszonnyolc új, alacsonypadlós trolibusz beszerzésével növelték a modern, környezetbarát és akadálymentes járműállományt. A projekt átalakította Gdynia város közösségi közlekedésének arculatát. Ennek köszönhetően nőtt az utasok száma. A projekt közvetlen előnyöket hozott a lakosok és a helyi gazdaság számára egyaránt.

▶További információ: www.pktgdynia.pl/?lang=en

▶TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/projects/regiostars/regiostars_en.cfm

▶ A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK 20 ÉVE

A RÉGIÓK ÉS VÁROSOK HANGJA

A Régiók Bizottságát (RB) 1994-ben hozták létre. Az azóta eltelt 20 évben „a régiók és városok hangjaként” egyre nagyobb befolyásra tett szert Európában.

A Régiók Bizottsága az elmúlt 20 év során olyan proaktív közgyűléssé fejlődött, amely jelentős és konstruktív szerepet játszik az Európai Unió régiókra vonatkozó politikáinak alakításában és fejlesztésében. Egyre erősödő státuszának és befolyásának köszönhetően képes volt beleszólni a 2014-2020 közötti időszak kohéziós politikájára vonatkozó új jogszabályok alakításába. Sikeresen érvelt olyan módosítások megvalósítása mellett, amelyek a lehető leginkább figyelembe veszik az európai régiók és városok igényeit.

A regionális nézőpont érvényesítése

A Régiók Bizottsága 20 éves működése során fáradhatatlanul érvelt egy olyan, regionálisabb megközelítés mellett, amely képes közelebb vinni a polgárokhoz Európát. Olyan Európát szeretne, amely nagyobb figyelmet szentel a szubszidiaritás elvének és az egyes régiókat jellemző sajátosságoknak.

COTER – „Területi kohéziós politika” szakbizottság

A Régiók Bizottságának tagjai hat olyan bizottságból kerülnek ki, amelyek az Európai Bizottság jogalkotási javaslatairól szóló vélemények előkészítésének támogatásáért felelősek. A Bizottság regionális politikára vonatkozó jogalkotási javaslataival a „Területi kohéziós politika” szakbizottság (COTER) foglalkozik. A COTER szakbizottság felel a gazdasági, társadalmi és területi kohézióért, az európai strukturális és beruházási alapokért, a területrendezésért, a városfejlesztési politikáért, a lakásügyért, a közlekedésért és a transzeurópai közlekedési hálózatokért, a területi együttműködésért (az európai területi együttműködési csoportosulást is beleértve) és a makrorégiókért.

A COTER szakbizottság fáradhatatlanul támogatja a kohéziós politikát, és az Európai Parlament Regionális Fejlesztési Bizottságának szilárd szövetségeseként végzi tevékenységét. A 27. oldalon részletesebb információk találhatóak arra nézve, milyen szerepet játszott a COTER szakbizottság a 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó kohéziós politika reformjában.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

<http://cor.europa.eu/hu/activities/commissions/coter/Pages/coter.aspx>

▷ A NÖVEKEDÉS 20 ÉVE: A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK RÖVID TÖRTÉNETE

1992-2000 Konzultációs szakasz

Habár első plenáris ülésére csak 1994-ben került sor, a Régiók Bizottsága a Maastrichti Szerződés értelmében hivatalosan már 1992-ben megalakult. Gyökerei azonban ennél sokkal régebbre nyúlnak vissza: az Európai Parlamenti Közgyűlés (az Európai Parlament elődje) 1960. évi javaslatára, amely egy regionális gazdasági tanácsadó bizottság felállítására irányult.

A regionális és helyi önkormányzatok képviselőiből álló tanácsadó szervre vonatkozó elképzelés azonban csak az 1986. évi Egységes Európai Okmány kiadása után kezdett ténylegesen kibontakozni. Az Egységes Európai Okmány elismerte, hogy a regionális fejlesztés fontos szerepet játszik egy jól működő egységes piac megteremtésében, és hangsúlyozta a gazdasági és társadalmi kohézió szoros összefüggését.

1988 júniusában az Európai Bizottság megalakította a regionális és helyi hatóságok konzultációs tanácsát, bevezetve a kormányzati közvetítő szervekkel való konzultáció módszerét.

1991-ben az Európai Unió állam- és kormányfői (a maastrichti Európai Tanács) megállapodtak a Régiók Bizottságának megalakításáról, amelynek kettős szerepet szántak: az európai jogszabályok alakításához való hozzájárulás, valamint közvetítő szerep Brüsszel és az európai polgárok között.

2001-2005 A Régiók Bizottságának konszolidációja

A Régiók Bizottsága történetének ebben a második szakaszában meg kívánta erősíteni a helyi és regionális hatóságok európai döntéshozatali folyamatban való részvételét. Tevékenyen részt vett az Európai Unió jövőjéről szóló konvent (2001-2004) munkájában, amely elismerte a Régiók Bizottságának a régiók képviselőit, valamint a szubszidiaritás elvének felügyelőit és végrehajtás terén betöltött kulcsszerepét.

A Régiók Bizottságának szerepe ekkor már nem korlátozódott arra, hogy a Bizottság már megfogalmazott kezdeményezéseiről véleményt mondjon, hanem a folyamat elejétől fogva beavatkozhatott, értékelhette a javasolt intézkedések regionális hatásait, és felhívhatta a figyelmet lehetséges alternatív megoldásokra.

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁRÓL DIÓHÉJBAN

A Régiók Bizottságának szerepe, hogy a területi szintekről érkező információk alapján helyi és regionális nézőpontokat képviseljen az uniós jogalkotási folyamatban. A Régiók Bizottsága az Európai Bizottság jogalkotási javaslatairól szóló jelentések („vélemények”) kidolgozásával tesz eleget ennek a feladatának. Ezenkívül saját kezdeményezésű vélemények megfogalmazásával maga is az Európai Unió napirendjére tűzhet bizonyos témákat.

A Régiók Bizottságának 353 tagja van, akiket a 28 tagállam regionális és helyi szinten választanak meg. A 353 tag országok szerinti küldöttségekbe rendeződik, így a Régiók Bizottsága az uniós tagállamok teljes politikai, földrajzi és helyi/regionális spektrumára kiterjed.

A Régiók Bizottsága platformjainak és hálózatainak köszönhetően kommunikációs fórumként és a bevált módszerek cseréjének fórumaként is működik.

Elnöke jelenleg Michel Lebrun (BE/ENP), aki 2014. július 1-jével Ramón Luis Valcárcel Sisót váltotta az elnöki székben, miután ez utóbbit európai parlamenti képviselőnek választották. A Régiók Bizottsága új főtitkárának Jiří Buriáneket választották, aki az év folyamán fogja elfoglalni pozícióját. 2014. április 1-jétől Daniel Janssens tölti be az ideiglenes főtitkári posztot.

EUROPEAN UNION

Committee of the Regions

► Jacques Delors, az Európai Bizottság volt elnöke (középen), valamint a Régiók Bizottságának volt elnökei (balról): Cllr Sir Albert Bore, Peter Straub, Jos Chabert és Manfred Dammeyer; a Régiók Bizottsága megalakulásának 10. évfordulója alkalmából.

Ezenkívül olyan kezdeményezésekkel is előállt, amelyek célja a helyi és regionális hatóságokkal, illetve társult partnereikkel való strukturált párbeszéd kialakítása volt. A strukturált párbeszéd konferenciák, szemináriumok és kiállítások formájában valósult meg, amelyek keretében számos regionális és helyi partner találkozhatott egymással. 2003-ban első alkalommal az OPEN DAYS – A régiók és a városok európai hete elnevezésű eseményt is megrendezték, amely ma már a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság együttműködésével kerül megrendezésre, és mára a helyi és regionális érdekelt felek jelentős brüsszeli találkozájává nőtte ki magát.

Ebben a második szakaszban a Régiók Bizottsága jogalkotási folyamatban betöltött politikai szerepe egyre inkább megerősödött, és tevékenysége során egyre inkább a proaktív kommunikációs megközelítést alkalmazta. Mindez lehetővé tette számára, hogy a regionális és helyi szempontok európai jogalkotásban való képviselésének katalizátorává váljon.

2006-TÓL NAPJAINKIG

A Régiók Bizottsága mint politikai közgyűlés

A Régiók Bizottsága történetének harmadik szakasza során olyan közgyűléssé vált, amely garantálja a regionális és helyi szereplők európai döntéshozatali folyamatba történő bevonását.

2006 óta számos olyan hálózatot hozott létre, amely a regionális és helyi szereplők hálózatba szervezésének kialakítását és strukturálását szolgálja, valamint kiegészítő adatok rendelkezésre bocsátásával segíti a szereplők munkáját. Jelenleg öt ilyen hálózat működik: az Európa 2020 stratégiát nyomon követő platform; a szubszidiaritásfigyelő hálózat; az Európai területi együttműködési csoportosulás; az ATLASZ decentralizált fejlesztési együttműködés; a Helyi és Regionális Önkormányzatok Euromediterrán Közgyűlése (ARLEM); és A keleti partnerség helyi és regionális hatóságainak konferenciája (CORLEAP).

Ezek a hálózatok lehetővé teszik, hogy a régiók és a városok felhívják az Európai Bizottság figyelmét sajátos problémáikra és elvárásaikra. Ezenkívül a hálózatok segítségével a Régiók Bizottsága hasznos információkkal láthatja el a tanácsadó intézményeket, amelyek így jobban fel tudják mérni a javasolt jogszabályok hatásait.

„Az európai polgárok olyan Európát szeretnék, amely jobban összhangban van mindennapi életükkel, és felkérjük helyi és regionális szinten megválasztott képviselőiket, hogy európai szinten is védjék meg érdekeiket, azaz vegyenek részt tevékenyebben az európai döntéshozatali folyamatban.”

MAREK WOZNIAK (PL/PPE) –
A COTER SZAKBIZOTTSÁG ELNÖKE

A Lisszaboni Szerződés 2009. decemberi hatályba lépésével bővült a konzultációra bocsátható témák köre. A Szerződés értelmében számos szakpolitikai területen kötelezővé vált, hogy a Bizottság a jogszabályok elfogadását megelőzően közvetlen konzultációt folytasson a régiókkal és a városokkal.

Szorosabb együttműködés a jövőben

A Régiók Bizottsága és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) 2014-ben együttműködési megállapodást írt alá az Európai Parlamenttel, amelynek célja a Régiók Bizottsága jogalkotási folyamatban betöltött szerepének megerősítése volt. A megállapodás értelmében a Régiók Bizottsága rendszeres hatásvizsgálatokat készít a Parlament számára az európai jogszabályokról. Az új eljárásnak köszönhetően a Régiók Bizottságának előadói nagyobb befolyást gyakorolhatnak a Tanács, a Bizottság és a Parlament üléseinek kimenetelére azokon a politikai területeken, amelyekre vonatkozóan szakértelmük erre alkalmassá teszi őket.

▷ A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK HOZZÁJÁRULÁSA A KOHÉZIÓS POLITIKA REFORMJÁHOZ

Az európai helyi és regionális hatóságokat a kohéziós politika érinti a legnagyobb mértékben. A Régiók Bizottsága ezért az elmúlt négy évben számos, a 2013 utáni időszak kohéziós politikájára vonatkozó vélemény elfogadásával hallatta hangját. Ezek között voltak a Bizottság által kért előzetesítő vélemények, a strukturális alapokról szóló jogszabályokra vonatkozó vélemények, továbbá egy, az ötödök kohéziós jelentéséről szóló vélemény és végül egy állásfoglalás az egész csomagról. A Régiók Bizottságának előadói szorosban együttműködtek az Európai Parlament és a Tanács tárgyaló küldöttségeivel, így a Régiók Bizottsága képes volt jelentős mértékben hozzájárulni a jövő kohéziós politikájáról folytatott vitához, biztosítva az európai helyi és regionális hatóságok érdekeinek valódi figyelembevételét. A két társjogalkotó a Régiók Bizottságának legfontosabb politikai javaslatai közül számosat be is épített a jogszabálycsomag végleges változatába.

Sikeres javaslatok

▶ **Nagyobb rugalmasság a tematikus koncentráció terén és a pénzügyi eszközök nagyobb mértékű felhasználása**
A Bizottság eredeti elképzeléséhez képest a Régiók Bizottsága nagyobb rugalmasságot javasolt az Európa 2020 prioritásaihoz felhasználható különböző alapok tematikus koncentrációja terén. A Régiók Bizottságának javaslatát az Európai Parlament és a Tanács is támogatta, így sikerült is keresztülvinni. A pénzügyi eszközök felhasználási lehetőségeit kiterjesztették az összes tematikus prioritásra és az összes alapra. Ez új lehetőségeket fog teremteni az uniós projektek finanszírozását ösztönző, köz- és magánszféra közötti partnerségek létrehozására.

▶ A területi és városi dimenziók megerősítése

A Régiók Bizottsága támogatásának köszönhetően jelentős mértékben megerősödött a kohéziós politika integrált területi dimenziója. Bevezettek néhány fontos új eszközt, mint például az összes alap közösség által kezdeményezett helyi fejlesztését (CLLD), az integrált területi beruházásokat (ITI), a közös akcióterveket, a területi paktumokat (az ESZA-ra vonatkozóan) és a több alaphól finanszírozott operatív programokat.

▶ Új kategória: az „átmeneti régiók”

A Régiók Bizottságának kérésére létrehozták az „átmeneti régiók” kategóriáját, amely lehetővé teszi az uniós támogatások különböző fejlettségi szintekhez történő hozzáigazítását.

▶ A partnerség és a többszintű kormányzás mint alapelvek

Most első alkalommal sikerült a közös rendelkezésekről szóló rendeletbe a partnerségi elv mellett a többszintű kormányzás elvét is határozottan belefoglalni. A Régiók Bizottsága ugyanakkor döntő szerepet játszott abban is, hogy sikerült meggyőzni az Európai Parlamentet és a Tanácsot arról, hogy a helyi és regionális hatóságoknak kiemelt szerepet kell kapniuk a partnerségben – a 2007-2013 közötti időszaktól eltérően, amikor egyenrangúak voltak a szociális partnerekkel és a nem kormányzati szervezetekkel.

Ellenzett intézkedések

▶ Eredményességi tartalék

A Régiók Bizottsága és az Európai Parlament ellenezte az eredményességi tartalék bevezetését, de támogatta egy olyan keret létrehozását, amellyel mérhető az uniós alapok felhasználása. A Régiók Bizottsága elsősorban attól tartott, hogy az eredményességi tartalék bevezetése a mérföldkövek meghatározásakor alacsony elérendő eredmények kitűzésére ösztönözné a régiókat, hiszen jutalmat kapnának a teljesítésükért.

▶ Makrogazdasági feltételrendszer

A beruházási méltányosság és a beruházások hatékonysága érdekében a Régiók Bizottsága nyomatékosan ellenezte azt, hogy a kötelezettségvállalásokat és a kifizetéseket felfüggeszék vagy érvénytelenítsék, amennyiben egy ország kormánya nem tesz eleget a Bizottság által meghatározott makrogazdasági ajánlásoknak. A tárgyalások végkimenetele azt eredményezte, hogy az első lépésben a makrogazdasági ajánlások alapján lehetőség van a partnerségi megállapodások és operatív programok módosítására (amivel a Régiók Bizottsága is egyetértett), de a második lépésben – a Régiók Bizottsága véleménye ellenére – bevezették a kötelezettségvállalások és a kifizetések felfüggesztésének lehetőségét abban az esetben, ha egy ország nem tesz eleget az uniós makrogazdasági ajánlásoknak.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

<http://cor.europa.eu>

▶ SZEMÉLYES TAPASZTALATOK

AZ ÉRDEKELTEK VISSZAJELZÉSEI A 2014 ÉS 2020 KÖZÖTTI IDŐSZAK KOHÉZIÓS POLITIKÁJÁRÓL

A *Panorama* magazin örömmel fogadja az Ön írását is!

A *Panorama* Személyes tapasztalatok rovatában a helyi, regionális, országos és európai szinten érintettek fogalmazzák meg a megreformált kohéziós politikával, az európai strukturális és beruházási alapokkal, valamint az európai regionális politika gyakorlatával kapcsolatos nézeteiket. A *Panorama* örömmel fogadja az olvasók saját nyelvén készült írásokat, amelyek közül néhányat következő számainkban megjelentetünk.

Az írások beküldési határidejével és a rájuk vonatkozó irányelvekkel kapcsolatos tájékoztatásért lépjen velünk kapcsolatba a regio-panorama@ec.europa.eu címen.

▶ REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI MINISZTERIUM, CSEH KÖZTÁRSASÁG

A CSEH PARTNERSÉGI MEGÁLLAPODÁS: JÓL MEGALAPOZOTT STRATÉGIA A KÖVETKEZŐ ÉVEKRE

2007 és 2013 között a kohéziós politika a Cseh Köztársaságban 82 ezer új munkahely és 200 innovatív vállalat létrejöttéhez járult hozzá. A 2014-2020 közötti időszak újabb esélyt jelent az uniós források sikeres felhasználására, ami számos lehetőséget, de ugyanakkor – a hatékonyság, az eredményesség és az átláthatóság terén – kihívásokat is rejt. Az előkészítési szakaszban az elmúlt tíz esztendő jó és rossz tapasztalatainak figyelembevételével módosítottuk a végrehajtási szabályokat. Partnerek széles körével együttműködve jól megalapozott stratégiát dolgoztunk ki a következő évekre.

Ennek eredménye az a partnerségi megállapodás, amely kijelöli a tudásalapú gazdaság, a kutatástámogatás, a fejlesztés, az oktatás, az infrastruktúra és a fenntartható környezet szempontjai szerint megállapított finanszírozási prioritásokat. Hiszem, hogy az alapos előkészítésnek köszönhetően zökkenőmentes lesz a megvalósítás, és nemcsak a Cseh Köztársaságban, hanem az Európai Unió egészében is csökkenni fog a társadalmi-gazdasági egyenlőtlenségek mértéke, ami hozzá fog járulni az Unió versenyképességének növeléséhez és az egységes piac megerősítéséhez is. Ha mindenkinek sikerül jó eredményeket elérnie, ennek a politikának nagy jövője lesz.

DANIEL BRAUN – *Miniszterhelyettes, nemzeti koordinációs hatóság*

MINISTRY OF REGIONAL DEVELOPMENT CZ

▶ BRÜSSZEL FŐVÁROSI RÉGIÓ, BELGIUM

A VÁROSFELJESZTÉS KÖZÉPPONTBA HELYEZÉSE JÓ LEHETŐSÉG BRÜSSZELNEK

Az Európai Unió központjában található Brüsszel fővárosi régió teljes mértékben részt vesz a kohéziós politika céljainak megvalósításában. A régió a belga szövetségi állam részeként annak hangsúlyozásával járult hozzá a 2014-2020 közötti időszak kohéziós politikájának formálásához, hogy az európai városok fontos szerepet játszanak a foglalkoztatás és a növekedés terén. A városok a lehetőségek és a kihívások katalizátoraiként és koncentrációs pontjaként működnek, ezért ideális terepet szolgáltathatnak a kohéziós politika sikerének teszteléséhez.

Brüsszel örömmel tapasztalja a városokkal kapcsolatos kérdések előtérbe kerülését a szakpolitikában, valamint azt a tényt is, hogy mostantól regionális társadalmi-gazdasági tényezőket (például: munkanélküliség és oktatás) is figyelembe fognak venni, nem pedig csak a regionális GDP-t mint egyetlen tényezőt, amely természeténél fogva csak korlátozott mérést tesz lehetővé. A brüsszeli régió a gazdasági teljesítmény (GDP) tekintetében gazdagnak mondható, a lakosság (jövedelem) szempontjából viszont szegénynek. A régió most képes lesz csaknem megkétszerezni elkötelezettségét a város gazdasági, társadalmi és környezeti polarizációja jelentette kihívások kezelése terén. Ennek során a lakosság és az üzleti közösségek javát fogja szolgálni az Európa 2020 stratégia céljainak régióbeli megvalósításával.

VALENTIN GRAAS – *Attasé, Brüsszel fővárosi régió*

▶GLOBAL FUND FOR CITIES DEVELOPMENT (GLOBÁLIS VÁROSFEJLESZTÉSI ALAP, FMDV)

EGYSZERŰSÍTETT ÉS HATÉKONY FINANSZÍROZÁSI ELJÁRÁSOKKAL A KOHÉZIÓS POLITIKA SIKERÉÉRT

A globális városfejlesztési alap városokat tömörítő nemzetközi hálózat, amely mind városfejlesztésre, mind a helyi gazdaság fejlesztésére kínál finanszírozási megoldásokat.

Bár a 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó kohéziós politika rengeteg kedvező változással jár, sok helyi hatóság számára még mindig nehézséget fog jelenteni az operatív szintű végrehajtás, mivel gyakran problémákba ütköznek a projektek előkészítése és benyújtása során (például házon belül nem állnak rendelkezésre a szükséges technikai készségek vagy a közös finanszírozáshoz szükséges önrész). Ez azt jelenti, hogy a regionális és a régió alatti szinteken jelentkező egyenlőtlenségeket csak a következő intézkedések végrehajtásával lehet leküzdeni:

- ▶ megfelelőbb kapcsolódási pontok és koordináció létrehozása az alapok között a hatóságok különböző földrajzi szintjein;
- ▶ a folyamatok egyszerűsítése olyan programmal összekapcsolva, amely az uniós alapok kezelésére rendelkezésre álló kapacitások növelésére irányul;
- ▶ olyan hatékony és fenntartható folyamat kialakítása, amely lehetővé teszi a több különböző forrásból származó finanszírozást, így a közfinanszírozást (uniós, nemzeti és helyi), a nagyközönségtől, illetve a magánszférából származó finanszírozást.

A tapasztalatcserét segítő hálózatokat kell létrehozni, hogy a lehető legtöbbet lehessen kihozni az uniós finanszírozási rendszerekből, és hogy megoszthatóvá váljanak a bevált módszerek. Ezek a globális városfejlesztési alap által Európában és világszerte koordinált RESolutions to Fund Cities (Városfinanszírozási megoldások) program alapvető célkitűzései.

JEAN-FRANÇOIS HABEAU – Helyettes ügyvezető, FMDV

▶EUROCITIES

ÚJ ESB-ALAPOK A VÁROSOK SZEREPÉNEK MEGERŐSÍTÉSÉÉRT

A 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó, új regionális beruházási szabályozások felismerik az európai városokba való beruházás és a városok programozásba való bevonásának szükségességét. A partnerségi megállapodásokra vonatkozó, kötelező érvényű szabályok támogatják a városoknak az alapok programozásába és kiosztásába való bevonását. Az új szabályozás tehát felismeri annak szükségességét, hogy a gazdasági növekedés és a munkahelyteremtés fő ösztönzői, a városok, helyet kapjanak a tárgyalóasztalnál, amikor az európai alapok felhasználásáról hoznak döntéseket. A legjobban a városvezetők tudják, hogy az adott városban milyen beruházásokra van szükség. Öngólt rúgnak azok a tagállamok, amelyek nem aknázzák ki a helyi vezetők tudását.

Az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) legalább 5 százalékát integrált fenntartható városfejlesztésre kell elkülöníteni. Ez természetesen nem arányos azokkal a kihívásokkal, amelyekkel a városoknak meg kell küzdeniük, de legalább egy olyan minimum, amely felhívja a figyelmet az integrált, helyi intézkedések értékére. Olyan új eszközöket is bevezettek, amelyek lehetővé teszik az Európai Szociális Alap és az ERFA kombinált felhasználását, tehát elviekben a városfejlesztés és a munkaerő-piaci intézkedések összekapcsolását. A városi térségekben végrehajtandó innovatív intézkedések új programja számára hét évre 330 millió eurós keret áll rendelkezésre. Ez az összeg szerény ugyan, mégis annak a jelképe, hogy a Bizottság segíteni igyekszik a városokat abban, hogy új megoldásokat találjanak az általuk megoldandó komplex kihívásokra.

VANDA KNOWLES – Politikai igazgató

▶ BALTI-TENGERI TÉRSÉGI PROGRAM

KÉSZEN ÁLL AZ ÚJ BALTI-TENGERI TÉRSÉGI PROGRAM

A balti-tengeri régió egyedülálló hagyományokkal rendelkezik a különböző szinteken és témákban történő regionális együttműködés terén. 2009-ben elfogadták a balti-tengeri térségre vonatkozó, makroregionális uniós stratégiát, amely tovább erősíti az együttműködést a közös prioritások terén. Ez a stratégia remek kiindulópontot jelent a régió 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó transznacionális együttműködési programjához. A stratégia ugyanakkor azt is jelentette, hogy a programozás során intenzíven kell törekedni arra, hogy közvetítsenek a különböző célkitűzések, érdekek és elvárások között anélkül, hogy elveszne a 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó kohéziós politika egyik alapelve, a tematikus koncentráció.

A 11 részt vevő tagállam és nem uniós ország képviselőinek két év alatt sikerült megegyezniük a jövőbeli program tartalmáról, amelyet hamarosan be is nyújtanak az Európai Bizottságnak. Most tehát izgatottan várjuk az új és érdekes projektek megvalósulását, amelyek hozzá fognak járulni a balti-tengeri térség intézményi kapacitásainak fejlesztéséhez, az innováció fellendítéséhez, a természeti erőforrások megőrzéséhez és a régió megközelíthetőségének javításához. Az uniós stratégia kiemelt támogatást fog nyújtani új projektek és koordinációs intézkedések bevezetéséhez is. Még számos gyakorlati intézkedést meg kell tenni, illetve számos kérdésben meg kell állapodni, hogy 2014 végére valóban elindulhasson az új program, amelynek alapelve a kérelmezőkre és projektekre vonatkozó eljárások egyszerűsítése, ugyanakkor a program pénzügyi elszámoltathatóságának biztosítása.

RONALD LIESKE – *A programmenedzsmenttel és kommunikációval foglalkozó részleg csoportvezetője*

▶ PODKARPACKIE VAJDASÁG, LENGYELORSZÁG

SZEMLÉLETVÁLTÁS A KOHÉZIÓS POLITIKÁBAN

Üdvözlöm azt a lehetőséget, hogy uniós alapok segítségével további beruházásokat lehet megvalósítani a Podkarpackie régióban rejlő gazdasági és társadalmi potenciál kiaknázásával. A kohéziós politika reformjának eredményeképpen a beruházási projektek nagyobb hatást tudnak majd gyakorolni az érintett régiók és városok fejlődésére. Ezt – ismerve az Unió jelenlegi problémáit – kifejezetten értékeljük. Az innovatív és versenyképes gazdaság támogatására, valamint a növekedés régiók közötti méltányos eloszlásának megvalósulására tett törekvések lehetővé teszik, hogy eredményesen csökkentsük a gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségeket, amelyek oly sok helyen jelentenek problémát.

Eddigi tapasztalataink alapján szilárd meggyőződésünk, hogy a kohéziós politika keretében megvalósított programok hozzájárultak a Podkarpackie régió fejlődéséhez. Ez többek között a programok hatékony és alaposan átgondolt végrehajtási folyamatának köszönhető, amelynek során kiemelt figyelmet kap bizonyos gazdasági területek specializációja. Reméljük, hogy az új kohéziós politika keretében rendelkezésre bocsátott forrásokat nagyrészt új munkahelyek létrehozására tudjuk majd fordítani, különösen a kkv-eket támogatva, ezáltal is hozzájárulva Európa innovatív és versenyképes növekedéséhez. Ezenkívül fontosnak tartjuk a kutatás és a technológiai fejlődés erősítését az oktatásba és az innovatív vállalkozásokba való beruházás révén, mivel ez a munkanélküliség, a társadalmi kirekesztés és a szegénység csökkenéséhez vezet.

WŁADYSŁAW ORTYL – *A Podkarpackie Vajdaság vezetője*

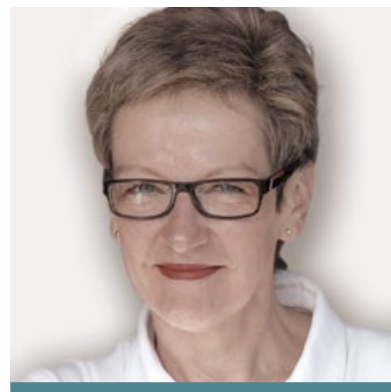
▶ EURÓPAI REFERENCIAKERET A FENNTARTHATÓ VÁROSOKÉRT (RFSC)

A VÁROSFEJLESZTÉSI KIHÍVÁSOK MEGOLDÁSA

Az új programozási időszak kohéziós politikájának egyik fő szempontja az integrált fenntartható fejlődés. Célja, hogy az Európai Unión belüli egyenlőtlenségek csökkentésével megerősítse a gazdasági, társadalmi és területi kohéziót. Ebben az összefüggésben fontos szerep jut az európai városoknak, mivel ezek a gazdasági tevékenység, az innováció és a foglalkoztatás központjai. A városoknak számos kihívással kell szembenéznük: ilyen kihívás például a munkanélküliség és a szegénység, a népesség elöregedése, a migráció, a környezettel, éghajlattal és energiával kapcsolatos problémák, a közlekedés és a forgalmi torlódások. A kihívások kezelése integrált megoldásokat kíván, amelyek egyaránt figyelembe veszik a gazdasági, társadalmi és környezeti szempontokat, és a helyi igényekhez igazodnak.

Az Európai Referenciakeret a Fenntartható Városokért gyakorlati támogatást nyújt az európai helyi hatóságoknak a városok kihívásait orvosló integrált megoldások kidolgozásában és fejlesztésében. A referenciakeret – amelyet jelenleg csaknem 100 európai város vesz igénybe – a tagállamok, az Európai Bizottság és az Európai Települések és Régiók Tanácsa (CEMR) közös kezdeményezésére jött létre, hogy az egymástól tanulni kívánó, ugyanakkor a helyi prioritások sokszínűségét tiszteletben tartó városok számára közös nyelvezetet és kommunikációs lehetőséget teremtsen.

ANGELIKA POTH-MÖGELE – Politikai igazgató, CEMR; az RFSC vezetőségi tagja

▶ A MORVA-SZILÉZIA KOHÉZIÓS RÉGIÓ REGIONÁLIS TANÁCSA, CSEH KÖZTÁRSASÁG REMÉNYEK ÉS VÁRAKOZÁSOK MORVA-SZILÉZIÁBAN

Az uniós kohéziós politika kiemelt figyelmet szentel a városokba történő beruházásoknak. Ennek köszönhetően Ostrava agglomerációjának – ami nagy múltú iparának és nagy városi népsűrűségének köszönhetően egyedülálló területnek számít a Cseh Köztársaságban – 430 millió eurós finanszírozás elnyerésére nyílik lehetősége. Ostrava integrált területi beruházási tervének előkészítését a helyi partnerek reményei és elvárásai kísérik. A beruházási terv három elemet emel ki: jó munkahelyek, oktatás és kellemes környezet.

A 20|20 Moravia-Silesia (20|20 Morva-Szilézia) elnevezésű projekt innovatív szellemiségéről ismert. Eddig 20, különböző foglalkozású és érdeklődésű helyi személyiséget kértünk meg, hogy osszák meg velünk eddig ki nem mondott ötleteiket és merész gondolataikat, amelyekkel ösztönözni tudnák az embereket, hogy tegyenek a regionális fejlesztésért, és együtt alakítsák a jövőt. Úgy gondoljuk, hogy az eltérő vélemények is vezethetnek közös célhoz. Csatlakozzon hozzánk a www.smartregion.eu webhelyen, és váljon részesévé a nagyszabású elképzeléseknek.

MICHAL SOBEK – Szóvivő, Morva-Szilézia regionális tanácsa

**SZÓLJON
HOZZÁ**

regio-panorama@ec.europa.eu

▶ AZ EURÓPAI STRUKTURÁLIS ÉS BERUHÁZÁSI ALAPOK JÓ KORMÁNYZÁSÁNAK KIALAKÍTÁSA

Az európai strukturális és beruházási alapok 2014-2020 közötti programozási időszakában a Bizottság napirendjében fontos helyet kap a csalás és a korrupció elleni küzdelem. Annak érdekében, hogy a tagállamok határozottabban tudjanak küzdeni az európai strukturális és beruházási alapok felhasználását érintő csalás és korrupció ellen, a Bizottság sok más intézkedés mellett új iránymutatásokat és eszközöket is kidolgozott.

A 2014-2020 közötti időszakban az Európai Unió 351,8 milliárd eurót szán beruházásokra a kohéziós politikai finanszírozásból. Nagyon fontos, hogy ezeket az erőforrásokat a legmegfelelőbbben költse el, és a lehető legnagyobb hatást legyenek képesek elérni. Az új programozási időszak jó lehetőséget teremt a csalás és korrupció elleni küzdelem fokozására, és a Bizottság ez ügyben az aktív kezdeményezés pártján van.

„Az európai strukturális és beruházási alapok felhasználása terén a jövő útja a csalással és korrupcióval szembeni zéró tolerancia. Nagyon fontos, hogy felülről megfelelő impulzusok érkezzenek” – hangsúlyozza Walter Deffaa, a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság főigazgatója.

„A programozási folyamat elejétől kezdve elemezni kell a fennálló kockázatokat és azok kezelési módjait. Nyilvánvaló, hogy a csalás és a korrupció elleni küzdelemhez az összes partner közös erőfeszítésére van szükség. Ez mindannyiunk közös ügye, mindannyian felelősséggel tartozunk ez ügyben a polgároknak.”

A csalás nem válhat „szokásos ügymenetté”

A csalás és korrupció pénzügyi hatása a strukturális alapok tekintetében nem minősíthető jelentősnek. Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) 2012. évi jelentése szerint a releváns időszakban a strukturális alapok megközelítőleg 0,42 %-át érintette csalás. Ennek ellenére, figyelembe véve a jó hírnevet érintő esetleges kockázatokat, az új programozási időszakban még tovább kell javítani ezt a mutatót, mivel a források „biztonságos felhasználása” kiemelt fontosságú. A közös rendelkezésekről szóló új rendelet szilárdabb jogalapot és ezzel jó lehetőséget teremt a csalás elleni küzdelemhez. A rendelet most először írja elő kifejezett követelményként a csalások megelőzésére szolgáló, kockázatalapú, hatékony és arányos intézkedések bevezetését, amelyek végrehajtását szoros figyelemmel fogják kísérni.

A cél most az, hogy a tagállamok és a Bizottság közötti partnerségi megállapodások is határozottan kikössék a csalás és korrupció elleni küzdelmet. Ezt követően pedig az lesz a következő lépés, hogy ezt a kötelezettségvállalást a megfelelő operatív programokban tényleges intézkedésekre váltsák.

Új iránymutatás és új eszközök

A Bizottság támogatási intézkedéseinek részeként iránymutatást dolgoztak ki, amely fokozatos megközelítést tartalmaz a csalás kockázatának felmérésére és a megfelelő enyhítő intézkedések kiválasztására. A tagállamok számára olyan technikai segítségnyújtási intézkedések is rendelkezésre állnak, amelyek segítségével finanszírozható a csalás és korrupció elleni küzdelemre alkalmas kapacitások bővítése. Az egyes tagállamokban a bevált módszerekre vonatkozó példák is rendelkezésre állnak, és fontos, hogy ezeket meg is osszák másokkal.

„Az alapok felhasználásával való esetleges visszaélések megelőzésére mindenkinek zéró toleranciát kell alkalmaznia. Ugyanakkor nagyon fontos, hogy a legtöbbet hozzuk ki a beruházásokból, hogy a polgárok érezzék a beruházások hatásait a munkahelyteremtés, a jólét és az életminőség növekedése terén.”

JOHANNES HAHN – A REGIONÁLIS POLITIKÁÉRT FELELŐS UNIÓS BIZTOS

Az irányító hatóságok munkájának támogatására fejlesztették ki az ARACHNE szoftvert (lásd a keretes írást), amelynek segítségével könnyebb beazonosítani a legkockázatosabb projekteket, és biztosítani ezek felügyeletét. Ez különösen hasznos lehet az ESB-alapok felhasználásának egyik legaggályosabb területe, a közbeszerzést és alvállalkozási szerződéseket is magukban foglaló műveletek esetén.

Az átláthatóság fontossága

Az ESB-alapokra vonatkozó új rendeletek hangsúlyozzák, hogy meg kell erősíteni a finanszírozási lehetőségekre és a projektek kedvezményezettjeire vonatkozó információk hozzáférhetőségét és átláthatóságát. A várakozások szerint az új közbeszerzési irányelvek elfogadása is nagyobb átláthatóságot eredményez ezen a komplex és kockázatos területen.

A civil társadalomnak fontos szerep jut a csalás és korrupció elleni törekvésekben. A polgárok és a nem kormányzati szervezetek az alapok felhasználásának felügyeletével, a korrupció és csalás eseteinek nyilvánosságra hozatalával és az igazgatásra gyakorolt nyomás kifejtésével segíthetik a csalás és korrupció elleni küzdelmet. Ezenkívül a civil társadalmi szervezetek szakértelmüknek köszönhetően a lehetséges megoldásokra és a bevált módszerekre is felhívhatják a figyelmet.

A csalás és a korrupció megelőzését szolgáló események

Az új programozási időszak előkészítésének részeként Belgiumban, Bulgáriában, a Cseh Köztársaságban, Horvátországban, Olaszországban, Romániában és Szlovákiában tudatosságnövelő eseményeket rendeztek, amelyeken bemutatták az ESB-alapok felhasználása terén jelentkező csalás és korrupció elleni küzdelem elérhető eszközeit.

Az események megrendezésére a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság, a Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága, a Belső Piaci és Szolgáltatási Főigazgatóság, az OLAF és a Transparency International

ARACHNE: A CSALÁS MEGELŐZÉSÉT TÁMOGATÓ ESZKÖZ

A tagállamok számára a Bizottság speciális kockázatelemző eszközt fejlesztett ki. Ez az ARACHNE szoftver, amely segít a kockázatos cselekvések, projektek, kedvezményezettek és szerződések/szerződő felek beazonosításában, valamint az ezzel kapcsolatos esetek megelőzésében és felderítésében. Az ARACHNE szoftver minden bizonnyal a megelőzést támogató, hasznos eszköz lesz. A rendszer olyan kockázati tényezőket és figyelmeztető jelzéseket vesz figyelembe, amelyek speciálisan az operatív programok keretében történő forrásfelhasználásra jellemzők. Tekintettel a korlátozott forrásokra, valamint a cselekvések, kulcsszereplők és rendszerek sokféleségére, a rendszer a legkockázatosabb projektekre, illetve azok bizonyos kulcsfontosságú belső adataira fókuszál. A szoftver célja, hogy előre meghatározott kockázati tényezők alapján folyamatosan feltárja az esetleges szabálytalanságokat.

együttműködésével került sor. A szemináriumokon a tagállamok irányító hatóságai, ellenőrzési hatóságai és a korrupció elleni küzdelemre szakosodott hatóságai, valamint nem kormányzati szervezetek képviselői vettek részt.

Az üléseken csalással és korrupcióval kapcsolatos esetekről volt szó, valamint olyan intézkedésekről és bevált gyakorlatokról, amelyekkel csökkenteni lehet a csalás és korrupció kockázatát, és az alapok hatékony kezelésére alkalmas adminisztratív kapacitásokat lehet kiépíteni.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/anti_corruption/index_en.cfm

▶ SZLOVÉNIA

▶ TÁVÉRZÉKELÉSI TECHNOLÓGIA AZ ŰRKUTATÁSI KÖZPONTBAN

Teljes összeg:
9 996 000 euró
EU-hozzájárulás:
8 471 000 euró

Az Európai Regionális Fejlesztési Alap által támogatott egyik szlovéniai űrkutatási központ úttörő szerepet vállal a Föld műholdadatok alapján történő megfigyelése terén.

2010-ben akadémiai intézmények, csúcstechnológiai megoldásokat fejlesztő kkv-k és nagy iparvállalatok, illetve biztosítótársaságok konzorciuma alapította meg a SPACE-SI központot (Slovenian Centre of Excellence for Space Sciences and Technologies – szlovén űrkutatási és űrtechnológiai kiválósági központ). A kiválósági központ azt a célt tűzte maga elé, hogy a kisműhold-technológiák terén elérhető legújabb fejlesztéseket és alkalmazásokat a Föld megfigyelése, a meteorológia és az asztrófizika terén kamatoztassa. Kutatás-fejlesztési tevékenységeik középpontjában a nagy felbontású, interaktív távérzékelés és a formációs repülési missziók állnak. Ezt a mikro- és nanoműhold-platfomok fejlesztése, a továbbfejlesztett földi irányítási infrastruktúra, a műhold-integráció és a tesztelési berendezések teszik lehetővé.

Költséghatékony távérzékelés

Ezek a fejlett technológiák a távérzékelési alkalmazások nagyobb számban történő és költséghatékonyabb megvalósítását teszik lehetővé a felhasználási területek széles spektrumában, az ökológiától kezdve a mezőgazdaságon, az erdőgazdaságon, a felszínborítási térképezésen, a várostervezésen és a tengerészetten keresztül, egészen az éghajlatváltozásra, a természeti erőforrások felhasználására és a természeti katasztrófákra vonatkozó megfigyelésekig. A SPACE-SI olyan precíziós, interaktív távérzékelő műholdakat fejlesztett ki, amelyek multispektrális képeket és valós idejű, nagy felbontású videofelvételeket képesek készíteni. A 600 km magasságból nagy felbontású képfelvételek közvetítésre képes műholdra két optikai eszközt szereltek: egy nagy és egy kis látószögű kamerát. Mindkettő nagy felbontású (1920 x 1080 pixeles, „high definition”) videofelvételeket készít.

A SPACE-SI földi irányítási központot létesített Szlovéniában, hogy képesek legyenek nagy számú műhold ellenőrzésére, illetve a velük való kommunikációra. A földi irányítási központ automatikus műholdkövető rendszerrel rendelkezik. Egy 1,8 méteres antenna az UHF-sávban működő adó és az S-sávban működő vevő szerepét tölti be, míg egy 5,2 méteres antenna nagy mennyiségű műholdadatot tölt le az S- és X-sávból.

Távérzékelési alkalmazások

A SPACE-SI teljes körű és teljesen automatikus feldolgozási rendszert fejlesztett ki, amely a nyers műholdadatokból térképekkel kompatibilis, weben közzétehető műholdképeket készít. A földrajzi helymeghatározás során generált adatok hatékony felhasználása érdekében létrehozták a „Geopedia” elnevezésű, „crowdsourcing” elven működő közösségi adatterjesztési platformot, ahol az elmúlt években több ezer adatsomagot gyűjtöttek össze, amelyek több millió bejegyzést tartalmaznak.

Tesztelés valós helyzetekben

A SPACE-SI számos valós helyzetben tesztelte rendszereit. Ezek közé tartozott a környezetszennyeződés terjedésére vonatkozó előrejelzések és időjárás-előrejelzések továbbfejlesztett, valós idejű, nagy felbontású vizualizációja, az árvizek okozta károk gyors felmérése, invazív növények észlelése, illegális szemétkerakók felderítése és tisztítása, valamint számos egyéb olyan kutatási és oktatási kezdeményezés, amely felhívta a közvélemény figyelmét arra, milyen ökológiai és társadalmi-gazdasági előnyöket jelenthet a régió számára az új mikro- és nanoműhold-technológiák alkalmazása.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

www.space.si/en/

▶ EURÓPAI TERÜLETI EGYÜTTMŰKÖDÉS

▶ **JOBB SZERVEZÉSSEL
A GYORSABB VONATOKÉRT**

A Dél-keleti Közlekedési Tengely (SETA) elnevezésű nagyszabású projekt célja, hogy mind a személyszállításban, mind a teherszállításban gyorsabb és versenyképesebb vasúti összeköttetést teremtsen Közép-Európa és az észak-adriai kikötővárosok, valamint a Nyugat-Balkán között.

Ezt a szervezés javításával, a meglévő vasúti infrastruktúra hatékonyabb használatával és – jelentős befektetések helyett inkább – kis léptékű beruházásokkal kívánják elérni. A célkitűzés megvalósítására létrejött SETA-partnerség a regionális és nemzeti hatóságok széles körét fogja össze: olyan multiszektoriális konzorcium, amely a legmegfelelőbb módon képes kiaknázni a régiókban rejlő szakértelmet és képességeket. Az ERFA a délkelet-európai transznacionális együttműködési program keretében 11 partnert támogat, amelyek a Bécs-Pozsony, illetve a Rijeka-Koper-Monfalcone (az észak-adriai kikötővárosok) közlekedési tengely mentén fekvő, hat különböző országot képviselik, de jövőképük és stratégiájuk közös.

Teljes összeg:
2 835 000 euró
EU-hozzájárulás:
2 410 000 euró

Lassabb, mint a közúti közlekedés

A SETA-folyosó jelenleg elérhető közlekedési szolgáltatásai elmaradnak a saját személygépjárművel történő közlekedéshez képest. Zágráb és Bécs között vasúttal több mint hat órát vesz igénybe az út, tehát több mint két órával hosszabb, mint ha saját autóval vágunk neki. A régióban szükség van a vasúti közlekedés minőségének fejlesztésére, hogy az vonzó alternatíva lehessen az ingázók, a turisták és a vállalkozások számára egyaránt. Jelenleg nincs más alternatíva, mint a saját személygépjármű vagy tehergépjármű használata. A projekt során sikerült megállapítani, hogy a Nyugat-Magyarországot is érintő, Bécs-Pozsony és az észak-adriai kikötővárosok közötti vasúti folyosón melyek azok a pontok, amelyek szervezési és infrastrukturális problémák miatt lényegesen lassítják a közlekedést, és a megfelelő megoldások kidolgozása is megkezdődött.

Első mérföldkövek – bemutató vonatok

A kidolgozott megoldások hatékonyságát az érintett vasútvonalakon bemutató vonatokkal tesztelték. Az eredmény: 2012 szeptemberében a SETA-vonat öt óra alatt ért Zágrárból Bécsbe! A projekt során azonosított szervezési problémák elhárításával sikerült egy órát nyerni. 2013 májusában Monfalconéból Rijekába is indítottak bemutató személyvonatot, amely a normál menetidőnél csaknem két órával gyorsabban tette meg a távot. A SETA szakértői a bemutató vonatokkal párhuzamosan az infrastrukturális problémákra adandó válaszokat is elkezdték kidolgozni.

Nagy eredmények kis léptékű beruházásokkal

A SETA projekt rámutat, hogy nagy ráfordítás nélkül is lehet eredményeket elérni. Szervezési intézkedésekkel és a meglévő infrastruktúrába való célzott, kisebb beruházásokkal nemcsak a SETA folyosó mentén fekvő régiók lakossága számára lehet jobb közlekedési szolgáltatásokat teremteni, hanem a vállalkozások számára is vonzóbbá lehet tenni ezeket a régiókat.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

www.seta-project.eu

▶ AZ ETNA MEGFIGYELÉSE

Teljes összeg:
837 800 euró
EU-hozzájárulás:
498 500 euró

Olyan automata rendszert fejlesztenek ki, amely a világ egyik legaktívabb vulkánjának, az olaszországi Etnának a kitörése esetén képes figyelni és előrejelezni a vulkáni hamu mozgását Szicília és Málta között.

A vulkánkitörések során kilövellő hamu környezetkárosító hatása mellett a légi közlekedésben is súlyos problémákat okozhat. Károsíthatja a repülőgépek kormányfelületét, a fontos navigációs és operációs eszközök meghibásodását okozhatja, de akár motorhibához is vezethet.

Az Olaszországhoz tartozó Szicília szigetén található Etna az elmúlt két évtizedben egyre aktívabb lett. Jelenleg Európa, sőt, a világ egyik legaktívabb vulkánja. Gyakran előforduló, enyhe robbanásos kitörései során a kilövellt vulkáni hamu a Sziciliától 100 km-re délre fekvő Málta szigeteire is eljut. Egy esetleges vulkánkitörésnek a környékre gyakorolt hatásainak csökkentése érdekében Olaszország és Málta határon átnyúló projekt keretében automata érzékelőrendszer kiépítését kezdte meg Szicilián és Máltán.

Az Európai Regionális Fejlesztési Alap támogatásával megvalósuló VAMOS SEGURO (Vulkánkitörés Ash Monitoring and FOrecaSting between Sicilia and Malta arEa and sharinG of the resUlts foR aviatiOn safety – A vulkáni hamu megfigyelése és előrejelzése Szicília és Málta között és az eredmények megosztása a légi közlekedés biztonságáért felelős hatóságokkal) projekt célja, hogy az Etna aktivitása nyomán esetlegesen fellépő vészhelyzetek esetére gyors válaszadási lehetőséget teremtsen, valamint jelentős mértékben csökkentse a földközi-tengeri régióban a vulkáni hamu jelentette kockázatot.

Vészhelyzeti figyelmeztetés a légi közlekedésben

A rendszer a Málta és Szicília közötti régiót fogja figyelni, és figyelmeztetést ad ki a légi közlekedési hatóságoknak a légi közlekedésre veszélyt jelentő vulkáni hamu jelenlétéről. A megfigyelések eredményeit a közép-mediterrán régió helyi közösségei is közvetlenül felhasználhatják, mivel a vulkánkitörések során a felszínre kerülő kovasav és gázok a termést és az utakat is károsítják.

A projekt a következő partnerek részvételével valósul meg: az olasz geofizikai intézet (Istituto Nazionale di Geofisica), az olasz asztrofizikai intézet (Istituto Nazionale di Astrofisica) vezetésével az Etna megfigyelésével foglalkozó szervezet (Osservatorio Etneo), Montedoro város és a máltai egyetem fizika tanszéke. Mind Szicilián, mind a máltai egyetem megfigyelési egységeiben (Málta és Gozo szigetek) új eszközök üzembe helyezésére került sor. Ezek segítségével fontos adatokat gyűjtöttek az Etna kitörési tevékenységéről és a vulkáni hamuról. Az adatok alapján előre lehet jelezni a vulkáni hamufelhők magasságát és elhelyezkedését.

A projekt egyik legfontosabb része a valós idejű adatok gyűjtése, amelyek segítségével meg lehet találni azokat a helyeket Szicília és Málta között, ahol veszélyes koncentrációban van jelen a vulkáni hamu a levegőben. Az érzékelőrendszer lézer segítségével, a visszaverődő fény elemzésével végzi a távolságmérést, és képes nagy pontossággal megbecsülni a vulkáni hamufelhő magasságát, valamint térképet készíteni a vulkáni hamufelhőről. Mindez lehetővé teszi az összegyűjtött adatok gyors laboratóriumi elemzését, és a vulkáni hamu szóródásának és lerakódásának napi előrejelzését. Az automata rendszer meteorológiai mezoskálájú modellekből mindennap időjárás-előrejelzéseket tölt le, majd különböző forgatókönyveket alapul véve megtervezi a vulkáni hamu általi kockázatot bemutató térképeket, és az eredményeket feltölti a projekt webhelyére. Nagy erejű kitörés esetén a rendszer figyelmeztető üzeneteket küld.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

www.ct.ingv.it/vamosseguro

▶MAGYARORSZÁG

▶ INNOVÁCIÓVAL JAVÍTJÁK A CUKORBETEGEK EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁSÁT

Egy informatikai szolgáltatásokat nyújtó magyar magánvállalkozás az ERFA támogatásával informatikai rendszert fejlesztett ki a cukorbetegek egészségügyi ellátásának javítására.

A közép-dunántúli székhelyű, 1998-ban alapított Stratis Vezetői és Informatikai Tanácsadó Kft. magyarországi egészségügyi magánvállalkozások számára fejlesztette ki a DIALOGIC nevű innovatív, számítógépes alapú döntéstámogató rendszert. A DIALOGIC rendszert a diabéteszrel kapcsolatos kezelések hatékonyságának fokozására fejlesztették ki, de a jövőben más betegségekre is alkalmazható lesz. A rendszer lehetővé teszi a kapacitások és időpontok lefoglalásának jobb elektronikus kezelését, ezenkívül egész sor egyéb egészségügyi szolgáltatást kínál a cukorbetegeknek. A matematikai modellezésre épülő döntéstámogató rendszer tervezésében és fejlesztésében több mint 24 személy vett részt, köztük az Óbudai Egységes Kutatói és Fejlesztői is.

A problémák kiküszöbölése

A jelenlegi magyar egészségügyi rendszer nem rendelkezik rugalmas időpontfoglalást lehetővé tevő szolgáltatásokkal. A másik jellemző probléma az eszközkapacitások terén jelentkezik, és a jelenlegi rendszer nem teszi lehetővé az adatok valós idejű mentését. Az új rendszer nemcsak az időpontfoglalást, hanem a teljes ellátási folyamatot hat hónappal előre képes kezelni. A beteg igényeinek megfelelően időpontot foglal. A lefoglalt időpontot elmenti a naptárba, majd sms-ben vagy e-mailben emlékeztetőt küld a betegnek. Ha az adott időpontra nincs elérhető orvos, a DIALOGIC rendszer értesíti az egészségügyi szolgáltatót, és átirányítja a beteget egy másik szolgáltatóhoz, másik időpontot javasol, vagy kérést küld az adott időpontra vonatkozóan egy másik szolgáltató orvosának.

Teljes összeg:
1 791 000 euró
EU-hozzájárulás:
1 523 000 euró

A vércukorszint otthoni mérése

A projekt keretében kifejlesztett integrált informatikai rendszer lehetőséget teremt a vércukorszint távoli nyomon követésére. A betegek otthon, maguk mérhetik meg vércukorszintjüket, majd elektronikus úton küldhetik el az eredményeket. Tehát nem kell minden egyes vércukorszintmérés alkalmával időpontot egyeztetniük az egészségügyi szolgáltatóval.

A betegek visszajelzést kapnak a mért eredményekről. Ha a beteg nem küld be eredményeket, a rendszer rákérdez a beteg állapotára. Az alkalmazás döntéstámogató, időpont-foglalási és kapacitásmenedzsment-modulok segítségével figyelembe veszi az egyes egészségügyi rendszerek sajátosságait (az adatkezelési gyakorlattól az adatok biztonságos kezelésére vonatkozó követelményekig). A rendszer bevezetésének eredményeképpen a betegek várhatóan azt fogják tapasztalni, hogy jelentősen javul az egészségügyi szolgáltatások tervezhetősége, a várakozási idők pedig csökkennek, mivel az egészségügyi szolgáltatók hatékonyabban ki tudják használni a rendelkezésre álló forrásokat.

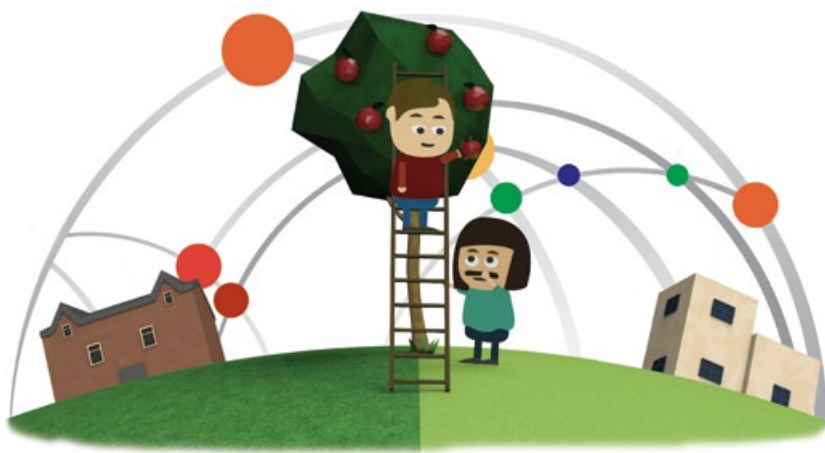
▶TOVÁBBI INFORMÁCIÓ
www.stratis.hu/index.php

HÍREK

[HÍREK RÖVIDEN]

AZ EURÓPAI EGYÜTTMŰKÖDÉSI NAP: HARMADIK KIADÁSA: VEGYEN RÉSZT ÖN IS!

Tavaly az Európai Együttműködési Nap kampányának sikerült megszólítania azt a több ezer európaít, akik részt vettek a 32 országban megrendezésre kerülő 176 helyi eseményen. A nagy sikeren felbuzdulva idén is megszervezik a kampányt. Az INTERACT program koordinálásával és az Európai Bizottság, az Európai Parlament, valamint a Régiók Bizottsága támogatásával valamennyi együttműködési programot meghívják, hogy vegyenek részt a határokon átnyúló együttműködés ünnepének napján.

A helyi események keretében a programok szórakoztató és érthető módon mutatják be az aktuális programozási időszak legjobb projekteredményeit, bevonva a polgárokat a területi együttműködésbe.

Idén európai filmfesztiválokra, különböző versenyekre, koncertekre és még rengeteg remek programra számíthatunk! A kampány legfontosabb napja **2014. szeptember 21-e** lesz, de egész szeptemberben zajlanak majd az események. Vegyen részt Ön is az Európai Együttműködési Napon, kövesse a kampányt a Facebookon, Twitteren vagy a kampány hivatalos honlapján.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ
www.ecday.eu

„PARTNERS” (PARTNEREK) KÉPREGÉNYFÜZET

A Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság nemrég jelentette meg a „Partners” című képregényfüzetet, amelynek hat története a fiatalok számára mutatja be a regionális és várospolitikát. A képregények által tárgyalt témák között van a kutatás és innováció, a városfejlesztés, a környezetvédelem, a kkv-k támogatása, a társadalmi befogadás, az ikt, a régiók közötti együttműködés, a közlekedés, valamint a régiók közötti szolidaritás természeti katasztrófák esetén. A férfiak és nők életszerű történeteit elmesélő képregényeket olyan uniós finanszírozású projektek ihlették, amelyek jól szemléltetik az Európai Unió hozzájárulását a régiók életszínvona közötti eltérések csökkentéséhez és a régiók fejlesztéséhez.

▶ A képregény francia, angol és holland nyelven érhető el, és az EU Bookshop oldalon rendelhető meg: <http://bookshop.europa.eu/hu/partners-pbKN0414052/>

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/bd/bd_euregio_en.pdf

„EUROPE IN MY REGION” (EURÓPA AZ ÉN RÉGIÓMBAN) FOTÓPÁLYÁZAT 2014

Idén nyáron harmadik alkalommal hirdették meg a „Europe in My Region” fotópályázatot, amelynek célja, hogy az uniós regionális politika keretében finanszírozott projektekre hívja fel a figyelmet.

A fotópályázat ezúttal is az Európai Bizottság Facebook-oldalán zajlik majd. A pályázatot június 12-én hirdették meg. A pályázók **2014. augusztus 25-én** délig küldhetik be a fotókat. A 100, legtöbb szavazatot kapott fotó és a három

profi fotósból álló zsűri által kiválasztott további 50 fotó közül a zsűri választja ki a három győztest. A győzteseknek az októberi OPEN DAYS 2014 alkalmával adják át a díjakat: egy brüsszeli utat és digitális fotófelszerelésre költhető 1 000 eurót.

A jobb láthatóság és a megosztások számának növelése érdekében a beküldött pályamű Facebookon vagy Twitteren történő megosztásakor használja a verseny hivatalos hashtagjét: **#EUmyRegion**

▶ Merítsen ihletet a tavalyi fotókból:
www.flickr.com/photos/euregional/sets/72157635684967356/

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ
www.facebook.com/EuropeanCommission

AZ ESB-ALAPOK IGAZGATÁSÁNAK REFORMJA FRANCIAORSZÁGBAN

cget

Franciaországban 2014. április 2-án a regionális fejlesztési politikáért felelős, új szervezet alapítottak.

A *Commissariat général à l'égalité des territoires* (regionális egyenlőségért felelős főbizottság – CGET) közvetlenül a miniszterelnöknek tartozik jelentéssel, feladata a régiók egyenlőségét célzó nemzeti politika kidolgozása és végrehajtása, valamint minisztériumközi szinten történő nyomon követésének és koordinálásának biztosítása. A CGET szakvéleményt és támogatást nyújt a kormánynak a regionális egyenlőségek leküzdését és a regionális kapacitások fejlesztését ösztönző politikákkal kapcsolatban.

A CGET ezenkívül partnereként lép fel abban, hogy különböző szerződések (különösen az állam és a régiók közötti térszerződések, valamint városi szerződések) keretében egymásra találjanak a helyi társadalmi és gazdasági fejlesztési projektek. A CGET a helyi vezetőkkel és hatóságokkal együttműködve inspirálja, tájékoztatja és támogatja a kormány adminisztratív forrásait, a szakmai hálózatokat, az egyesületek vezetőit, az intézményi partnereket és a helyi (vidéki, városi, partvidéki, hegyvidéki stb.) hálózatokat. Partnerként működik együtt a helyi szereplőkkel, és segíti azok projektjeinek sikeres megvalósítását (tapasztalatokra építkezés, regionális tervezés, képzés, támogatás az európai finanszírozás megszerzésében stb.).

A 2014–2020 közötti időszakban a CGET fogja koordinálni az európai strukturális és beruházási alapok franciaországi végrehajtását, és felügyelni a partnerségi megállapodást. A CGET fog felelni két európai program (Europ'Act és Urbact) irányításáért is. Emellett megerősített megfigyelési, felügyeleti, vizsgálati, előirányzási és értékelési feladatokat is ellát, ami a kormány és a többi érdekelt fél javát szolgálja, és hozzájárul a nemzetközi együttműködés továbbfejlesztéséhez.

A CGET három ügynökség összevonásával jött létre: a *Délégation interministérielle à l'aménagement du territoire et à l'attractivité régionale* (Helyi tervezésért és regionális versenyképességért felelős minisztériumközi küldöttség – DATAR), a *Secrétariat général du comité interministériel des villes* (Városfejlesztésért és társadalmi fejlesztésért felelős főtitkárság – SGCIIV) és az *Agence pour la cohésion sociale et l'égalité des chances* (Társadalmi kohézióért és esélyegyenlőségért felelős nemzeti ügynökség – Acsé).

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ
www.cget.gouv.fr/

A LEGKÜLSŐ RÉGIÓK 3. FÓRUMA: KILENC RÉGIÓ NAPJAINK ÉS A JÖVŐ EURÓPÁJÁNAK SZÍVÉBEN

A legkülső régiók harmadik fórumát **2014. szeptember 30-án és október 1-jén** rendezik meg Brüsszelben.

A 2010-ben és 2012-ben megrendezett fórum nyomán az idei összejövetelre több száz résztvevőt várnak. Köztük a legkülső régiók és az érintett országok szakemberei és képviselői mellett az Unió intézményeinek, érdekcsoportjainak és érdekelt feleinek részvételére is számítanak.

A 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó, megreformált kohéziós politikával és a partnerségi megállapodások véglegesítésével összefüggésben az összejövetel célja az, hogy a résztvevők a legkülső régiók speciális igényeinek megfelelő stratégiát dolgozzanak ki: ennek megfelelően a legkülső régiók szerepet játszhatnak az Európai Unió céljainak teljesítésében, és a fenntartható fejlődés útján haladhatnak tovább.

Ezenkívül számos uniós üzleti partner is meghívást kapott a fórumra, hogy megismertesse platformját a legkülső régiókkal, amely alkalmas lesz a régiók akcióterveiben kidolgozott stratégiai tengelyek alapján kialakított egyedülálló előnyök bemutatására.

A rendezvényt a következő személyek vitaindító beszédei nyitják: José Manuel Barroso, az Európai Bizottság elnöke; Johannes Hahn, az Unió regionális politikájáért felelős biztos; és a guadeloupe-i régióból vendégül látott Victorin Lurel, a legkülső régiók ügyeivel foglalkozó Elnökök Értekezletének elnöke.

A beszélgetések résztvevői a foglalkoztatástól kezdve, a társadalmi kihívásokon keresztül a legkülső régiók fejlődését leginkább előmozdító ágazatok és azok regionális integrálása mellett fontos, vitára ösztönző kérdéseket fognak boncolgatni, a rendelkezésre álló erőforrások leghatékonyabb felhasználásának ösztönzése és a helyileg elérhető eredmények maximalizálása érdekében.

▶KÖVESSE A VITÁKAT ÉLŐBEN

Az internetes közvetítés hivatkozásai a rendezvény napján lesznek elérhetők. #RUP2014 / @EU_Regional
www.flickr.com/euregional

▶TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/rup2014/index_en.cfm

▶AZ UNIÓS POLITIKÁK VÁROSI DIMENZIÓJA – ONLINE KONZULTÁCIÓ

Az Európai Bizottság idén februárban „CITIES – A holnap városai: beruházás Európa régióiba” címmel nagyszabású fórumot tartott. A rendezvény célja az volt, hogy vitát indítson arról, milyen szerepet töltsön be a városi dimenzió az Európai Unió politikájának alakításában.

Most internetes nyilvános konzultációra hívják az érdekelt feleket a uniós városi menetrend szükségességével kapcsolatos további kérdések tisztázása érdekében. Azzal kapcsolatban várnak észrevételeket, hogy milyen célokra és intézkedésekre van szükség ahhoz, hogy a menetrend ellássa funkcióját. A különböző szinteken elhelyezkedő érdekelt felek véleményét és javaslatait a Bizottság és az új Európai Parlament figyelembe veszi majd, különösképpen az Európa 2020 stratégia jövőbeli fejlesztése során.

A nyilvános konzultáció **2014. július 22-től szeptember 16-ig** tart.

▶A KÖVETKEZŐ HIVATKOZÁSON KERESZTÜL KAPCSOLÓDHAT BE A VITÁBA:

http://ec.europa.eu/eusurvey/runner/pc_eu_urb_agenda

▶ AZ EURÓPAI UNIÓ SZOLIDARITÁSI ALAPJÁNAK REFORMJA

A KATASZTRÓFASEGÉLYEZÉS RACIONALIZÁLÁSA

▶ Áradások Ausztriában 2013-ban.

Az Európai Unió immár egy évtizede jelent fő segélyforrást az európai kontinens természeti katasztrófa (többek között árvizek, földrengések és erdőtűzek) által sújtott területei számára. A Bizottság 2013-ban javaslatot tett a fő támogatási mechanizmus, az Európai Unió Szolidaritási Alapjának (EUSZA) racionalizálására annak érdekében, hogy az alap megfelelőbben töltsse be funkcióját, és használata egyszerűbbé váljon. Az Európai Parlament idén májusban zöld utat adott a reformot ösztönző terveknek.

2002. évi megalakulása óta az EUSZA közel 56 természeti katasztrófa, egyebek mellett földrengések, erdőtűzek, aszályok, viharok és árvizek okozta károk enyhítéséhez nyújtott segítséget Európa-szerte. Kárenyhítési alapjaiból harminchárom ország jutott több mint 3,6 milliárd eurónyi támogatáshoz. Az EUSZA jelenleg a balkáni régió heves árvizei okozta károk megszüntetéséhez szükséges tervek megvalósításán dolgozik, segítséget nyújtva Horvátországnak és Szerbiának. Ezenkívül más uniós támogatási eszközökből Bosznia-Hercegovina is támogatásban részesül.

AZ EUSZA-T ÉRINTŐ LEGFONTOSABB VÁLTOZÁSOK

Az egyik legfontosabb változásnak az tekinthető, hogy a megállapított támogatás akár 10%-a is kifizethető előlegként (de legfeljebb 30 millió euró fizethető ki ilyen módon). Mindez gyors segítséget nyújt az uniós támogatást igénylő katasztrófasújtotta tagállamok számára.

A jogszabályjavaslat egyszerűsíti a segélyezésre vonatkozó hatályos szabályokat. A két szakaszban történő jóváhagyási és végrehajtási megállapodást egyetlen határozat váltja fel, ami felgyorsítja a kifizetés folyamatát. A Szolidaritási Alap hatókörét is tovább pontosították: a támogatás kifejezetten természeti katasztrófák esetén vehető igénybe, és ezek körébe immáron az aszály is beletartozik.

A támogathatósághoz szintén pontosabb kritériumokat fogalmaztak meg. Különösen igaz a regionális katasztrófákra, amelyek esetében a regionális GDP 1,5%-ban állapították meg az alap „mozgósításához” szükséges mértéket. Az Unió legkülső régióinak esetében ennek mértékét 1%-ra csökkentették.

Magánszemélyek és üzleti vállalkozások kárai nem téríthetők meg az alapból. Ugyanez érvényes a mezőgazdasági károokra és a katasztrófák okozta bevételkiesésre is. Azzal, hogy a végrehajtási időszak 12 hónapról 18 hónapra emelkedett, több idejük lesz a kedvezményezett országoknak a helyreállítási munkálatok elvégzésére.

A tagállamoknak a természeti katasztrófák kockázatmegelőzéséről szóló jogszabályi rendelkezéseket kell bevezetniük. Az a tagállam, amely sorozatosan megszegi a hatályos uniós jogszabályok követelményeit, kizárható az EUSZA alap kedvezményezettjei közül.

„Fontos, hogy legyen egy hatékonyan működő uniós rendszer, amely gyorsan reagál a természeti katasztrófák által sújtott területeken élők igényeire.”

JOHANNES HAHN –
REGIONÁLIS POLITIKÁÉRT
FELELŐS BIZTOS

▶ A hadsereg és a lakosság homokzsákokkal próbálja megfékezni az áradást – Sremska Mitrovica, Szerbia, 2014. május.

Előlegfizetések

Katasztrófa esetén létfontosságú, hogy a segítség a lehető leghamarabb célba érjen. Az EUSZA támogatásigénylési folyamatának racionalizálása növelni fogja a kárenyhítésre fordítható finanszírozás hatékonyságát.

Napjainkra több reform tekintetében született konszenzus (lásd a keretes írást), aminek meg kell mutatkoznia az alap működésében. Az alap kezelésében várható jelentős javulásnak köszönhetően a segélyeket a katasztrófák által leginkább érintett régiók fogják megkapni, ami csökkenti majd a rájuk háruló feladatok terhét. Ezenkívül az is igen figyelemreméltó előrelépés, hogy a támogatás akár 10%-a kifizethető előlegként.

Johannes Hahn, a regionális politikáért felelős biztos így nyilatkozott: „Fontos, hogy legyen egy hatékonyan működő uniós rendszer, amely gyorsan reagál a természeti katasztrófák által sújtott területeken élők igényeire.”

„Új, áttekinthetőbb és egyszerűbb kritériumokat fogalmaztunk meg, így a katasztrófa által sújtott országok tisztában lesznek az alapból történő támogatáshoz szükséges feltételekkel. Az igénylési és értékelési folyamat szintén leegyszerűsödött, a támogatás folyamata ezért kevesebb időráfordítással és erőforrás-bevonással jár.”

„Az aszály – mint hosszú ideig elhúzódó természeti katasztrófa – is bekerült a támogatható események körébe. A legkülső régiók speciális helyzetét, vagyis hogy védtelenebbek

a katasztrófákkal szemben, szintén figyelembe vettük a rendelkezések megfogalmazása során. Annak érdekében, hogy gyorsabban reagálhassunk az ilyen jelenségekre, az adminisztratív eljárásainkat is leegyszerűsítettük.”

Az alappal kapcsolatos általános elvek azonban nem változtak, mint ahogyan a finanszírozás módja sem. Továbbra is kívül esik az Unió normál költségvetésének körén. Az EUSZA éves költségvetését 500 millió euróban maximalizálták (2011. évi áron), amelyhez hozzáadódik a korábbi évekből fennmaradó kifizetetlen összeg is.

Pozitív eredmények

A Szolidaritási Alap összességében sikeresnek mondható. Ezt az alapból támogatott projektek száma is alátámasztja. Széles körben köztudott azonban, hogy korábban túl lassan reagált, és bizonyos helyzetekben szükségtelenül bonyolultan működött. Tovább nehezítette a helyzetet, hogy az alappal kapcsolatos előírások sem voltak teljesen egyértelműek. Ez több esetben vezetett feszültséghez a Bizottság és az érintett országok részéről egyaránt.

Az EUSZA működéséről rendelkező szabályok az Európai Unió Hivatalos Lapjában történő közzétételükkel egy időben lépnek hatályba, amire várhatóan 2014 júniusában kerül sor.

▶ MUNKÁBAN AZ EURÓPAI UNIÓ SZOLIDARITÁSI ALAPJA

Az EUSZA 2002 nyarán jött létre, a Közép-Európát érintő súlyos árvizek nyomán. Az alpból származó támogatások elvben a hatóságok által végrehajtott, a természeti katasztrófák utáni sürgős helyreállítási munkálatokra korlátozódnak. A magánszemélyek által elszenvedett károk és bevételkiesések nem fedezhetők az alpból.

Az érintett tagállamnak vagy csatlakozó országnak a természeti katasztrófát követően 12 héten belül kell jelentkeznie a támogatásra. További előírás, hogy a közvetlen károk becsült értékének meg kell haladnia a 3 milliárd eurót (2011. évi áron), vagy a bruttó nemzeti jövedelem (GNI) 0,6%-át.

▶ ÁRADÁSOK HORVÁTORSZÁGBAN ÉS SZERBIÁBAN

A közelmúltban elszenvedett balkáni árvízi katasztrófa miatt Horvátország és Szerbia jogosult a Szolidaritási Alpból származó támogatásra. A két ország napjainkban készíti elő a bejelentési igényét.

Mivel Szerbia jelenleg is tárgyal az Unióhoz való csatlakozás lehetőségeiről, ugyanolyan mértékű támogatásra jogosult, mint a tagállamok. Bosznia-Hercegovina uniós csatlakozására irányuló tárgyalásai még nem tartanak olyan szinten, mint Szerbiáé, ezért az uniós támogatási rendszer tágabb keretéből fog támogatásban részesülni. Szerbia is jogosult lehet más forrásokból történő támogatásra. Ilyen forrás például az előcsatlakozási támogatási eszköz (IPA), amely a csatlakozásra készülő országok alapja.

A Szolidaritási Alpból származó támogatás a normál uniós költségvetésnél nagyobb mértékűre emelkedett. A Bizottság által javasolt segély mértékét az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak is jóvá kell hagynia a kifizetés előtt. Ez utóbbira várhatóan ősszel kerül sor. Az IPA eszközökből származó támogatások kifizetése ennél gyorsabban zajlik.

▶ A Balkán az eddigi legsúlyosabb áradást szenvedte el a Száva megemelkedett szintje miatt – Sremska Mitrovica, Szerbia, 2014. május.

▶ Az Emilia-Romagna régióban pusztító földrengés okozta károk (2012).

▶ FÖLDRENGÉS OLASZORSZÁGBAN

A Bizottság rekordösszegű, összesen 670 millió eurót ítelt meg az EUSZA-ból Olaszországnak az Emilia-Romagna régióban 2012-ben bekövetkező pusztító földrengést követő helyreállítási munkálatokhoz. A régiót súlyos, a Richter-skálán 5,9-es erősségű földrengések rázták meg 2012. május 20-án. A nagyobb rengéseket több száz kisebb utóregés követte, amelyek átterjedtek a szomszédos Veneto és Lombardia régiókra.

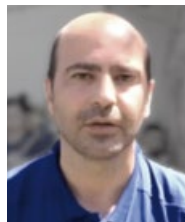
A földrengések 27 ember halálát okozták. A becslések szerint 350 személy sérült meg, és több mint 45 ezer embert kellett evakuálni otthonából. Az épületekben, az infrastruktúrában, a vállalkozásoknál, az ipari létesítményekben, a mezőgazdaságban és a kulturális örökségek ágazatában súlyos károk keletkeztek, amelyek mértéke több mint 13 milliárd eurót tesz ki.

A 2002-es megalapítása óta ez volt a legnagyobb támogatás, amelyet az alpból biztosítottak. A támogatás arányos a kárral, amelyet a földrengések okoztak több ezer ember életében, otthonában, megélhetésében és a régió gazdaságának egészében.

AZ EU SZOLIDARITÁSI ALAPJÁNAK INTERVENCIÓI 2002 ÓTA

A JÓVÁHAGYOTT SEGÉLYEK TELJES ÖSSZEGE: 3,6 MILLIÁRD EURÓ

		KÁROK (mill. euró)	SEGÉLY (mill. euró)
AUSZTRIA		▶Összesen: 170,74 m. euró	
2002/08	Árvíz	2900	134
2005/08	Árvíz	592	14,8
2012/11	Árvíz	10	0,240
2013/05	Árvíz	866	21,7
BULGÁRIA		▶Összesen: 20,3 m. euró	
2005/05	Árvíz	222	9,7
2005/08	Árvíz	237	10,6
CIPRUS		▶Összesen: 7,6 m. euró	
2008/04	Aszály	165	7,6
CSEH KÖZTÁRSASÁG		▶Összesen: 160,9 m. euró	
2002/08	Árvíz	2300	129
2010/05	Árvíz	205	5,1
2010/08	Árvíz	437	10,9
2013/06	Árvíz	637	15,9
EGYESÜLT KIRÁLYSÁG		▶Összesen: 162,3 m. euró	
2007/06	Árvíz	4612	162,3
ÉSZTORSZÁG		▶Összesen: 1,3 m. euró	
2005/01	Vihar	48	1,3
FRANCIAORSZÁG		▶Összesen: 203,7 m. euró	
2002/09	Árvíz	835	21
2003/12	Árvíz	785	19,6
2007/02	Ciklon	211	5,3
2007/08	Hurrikán	509	12,8
2009/01	Vihar	3806	109,4
2010/02	Vihar	1425	35,6
GÖRÖGORSZÁG		▶Összesen: 991 m. euró	
2006/03	Árvíz	372	9,3
2007/08	Erdőtűz	2118	89,8
HORVÁTORSZÁG		▶Összesen: 5,29 m. euró	
2010/05	Árvíz	153	3,8
2010/09	Árvíz	47	1,2
2012/10	Árvíz	12	0,287
ÍRORSZÁG		▶Összesen: 13 m. euró	
2009/11	Árvíz	521	13
LENGYELORSZÁG		▶Összesen: 105,6 m. euró	
2010/05	Árvíz	2994	105,6
LETTORSZÁG		▶Összesen: 9,5 m. euró	
2005/01	Vihar	193	9,5
LITVÁNIA		▶Összesen: 0,4 m. euró	
2005/01	Vihar	15	0,4
MAGYARORSZÁG		▶Összesen: 37,6 m. euró	
2006/04	Árvíz	519	15,1
2010/05	Árvíz	719	22,5

„Az Unió Szolidaritási Alapja által biztosított támogatás mértéke természetesen nagyon fontos és szükségünk van rá – mondta **Luigi d'Angelo**, az Olasz Polgári Védelmi Minisztérium munkatársa. De emellett nagy szerepet játszik továbbá a helyiek tájékoztatásában és az Unióval kapcsolatos tudatosság növelésében. A Szolidaritási Alap hatása jóval a vészhelyzet elhárulása után is érezhető a régióban.

„A Szolidaritási Alapot érintő reformok jelentős mértékben javítottak az alap igazgatása során felmerülő múltbéli nehézségek terén. Azzal, hogy a paraméterek és a támogathatósági feltételek egyértelműbbé váltak, értékes idő spórolható meg a pályázati dokumentáció összeállítása során. A dokumentumok minősége az átláthatóbb szabályoknak köszönhetően ténylegesen sokat fog javulni. Pozitív intézkedésnek tartom, hogy a regionális GDP 1,5%-ában határozták meg az alap aktiválásához szükséges mértéket, aminek köszönhetően sokkal több pályázati dokumentum elfogadására kerül sor.”

▶ÁRVIZEK AUSZTRIÁBAN: RENDKÍVÜLI TÁMOGATÁS

2005 augusztusában heves áradások alakultak ki Ausztria két tartományában, Vorarlbergben és Tirolban, amelyek a mezőgazdasági ágazat, a turizmus, a lakóingatlanok, a vállalkozások és a közlekedési hálózat mellett egyéb infrastruktúrákban is súlyos károkat okoztak.

A közvetlen károk mértékét 591,94 millió euróra becsülték. Mivel a károk mértéke alacsonyabb volt, mint az ilyen esetekben a Szolidaritási Alap mobilizálásához szükséges küszöbérték (amely Ausztria esetében a GNI-jének 0,6%-a, azaz 1,3363 milliárd euró), a támogatás iránti igényt rendkívüli feltételekkel, az ún. rendkívüli regionális katasztrófa feltételeivel összhangban fogadták el, és annak mértékét 14,79 millió euróban állapították meg.

A támogatást a következő területeken használták fel:

- ▶ Az infrastruktúra működésének azonnali helyreállítására, különös tekintettel a közutak kijavítására. Ehhez összesen 9,86 millió eurót használtak fel az EUSZA által nyújtott támogatásból.
- ▶ A megelőző infrastruktúrák azonnali helyreállítására, különös tekintettel a sérült töltések kijavítására. A munkálatok kiterjedtek a kidőlt fák és a törmelék eltávolítására, a gátak megerősítésére, valamint a folyómedrek megerősítésére és helyreállítására. Ehhez összesen 4,93 millió eurót használtak fel az EUSZA által nyújtott támogatásból.

„A Szolidaritási Alap támogatása nagymértékben hozzájárult az állami infrastruktúrával kapcsolatos közkiadásokhoz. Különösen a regionális katasztrófák után nyújtott segítség jött jól, mivel az áradások súlyos károkat okoztak a helyi és regionális közigazgatási rendszerben” – mondta **Mag. Siegfried Jachs**, a bécsi Belügyi, Polgári Védelmi és Katasztrófavédelmi Minisztérium munkatársa.

„Az előlegkifizetések fel fogják gyorsítani az eljárásokat, és áttekinthetőbbé teszik az alap működését. Ezenkívül a jogszabályi háttér további módosításával a támogatási pályázatok benyújtása is rugalmasabban és átláthatóbban zajlik majd.”

▶Elárasztott park és vízben álló történelmi épületek a németországi Besigheimben 2013 júniusában. A heves esőzések miatt a folyó szintje 5 méterrel a normális vízszint fölött tetőzött.

▶ÁRADÁSOK ÉS VIHAROK NÉMETORSZÁGBAN

2002-ben a súlyos áradások következtében Németország területén 9 milliárd eurónyi kár keletkezett. Az ország a károk enyhítésére 444 millió eurónyi segítyt kapott a Szolidaritási Alapból. 2007-ben a Kyrill nevű orkán 4,8 milliárd eurónyi kárt okozott a régióban; ehhez további 167 millió eurónyi segítyt nyújtottak Németország számára a Szolidaritási Alapból.

2013. május közepétől június végéig Németország nagy részére ismét jelentős mennyiségű csapadék zúdult, ami újra kiterjedt áradásokat és súlyos károkat okozott. Több mint 100 ezer embert evakuáltak az árvíz sújtotta területekről, és összesen mintegy 600 ezer embert érintettek valamilyen módon az áradások.

Becslések szerint összességében 8,1 milliárd eurónyi közvetlen kár keletkezett, ami jóval meghaladta azt a küszöbértéket, amely a Szolidaritási Alapból való támogatásra jogosította volna fel Németországot. A Bizottság 360 millió eurót folyósított a tagállamnak, összehasonlítva a támogatható műveletek 3,2 milliárd euróval egyenértékű teljes költségével.

„Annak tudatában, hogy az Unió átvállalja a mentési műveletek költségének egy részét, a természeti katasztrófa pusztítását követően azonnal a lakosság segítségére siethetünk” – mondta **Dr. Nadine Kalwey**, a Pénzügyminisztérium szóvivője.

„Az új reform leegyszerűsíti a teljes folyamatot a pályázati anyagok beadásától a támogatás folyósításával bezárólag. A reformnak köszönhetően nagymértékben csökken a ránk háruló adminisztratív teher. Az is egyértelművé vált, hogy a tagállamok mely esetekben jogosultak pénzügyi támogatásra az EU-tól. Ilyen módon könnyebb előre számolni azzal, hogy egyáltalán érkezhetsz-e pénzügyi támogatás. Hatékonyabban meg tudjuk tervezni, hogy mire fordítjuk a költségvetést.”

„A Szolidaritási Alap támogatja a természeti katasztrófák által sújtott tagállamokat, ezért az Unió fontos eszköze. A természeti katasztrófák okozta nehéz időszakban mutatott szolidaritás nemcsak pénzügyi értékkel bír, de azt is egyértelműen jelzi, hogy az uniós tagság hozzáadott értéket jelent.”

▶A 2005-ös ausztriai áradások óriási károkat okoztak a térségben.

	KÁROK (mill. euró)	SEGÉLY (mill. euró)	
MÁLTA ▶Összesen: 0,96 m. euró			
2003/09	Árvíz	30	0,96
NÉMETORSZÁG ▶Összesen: 971,4 m. euró			
2002/08	Árvíz	9100	444
2007/01	Vihar	4750	166,9
2013/05	Árvíz	8154	360,5
OLASZORSZÁG ▶Összesen: 1 246,6 m. euró			
2002/10	Földrengés	1558	30,8
2002/10	Vulkánkitörés	894	16,8
2009/04	Földrengés	10212	493,8
2010/10	Árvíz	676	16,9
2011/10	Árvíz	723	18,1
2012/05	Földrengés	13274	670,2
PORTUGÁLIA ▶Összesen: 79,8 m. euró			
2003/07	Erdőtűz	1228	48,5
2010/02	Árvíz	1080	31,3
ROMÁNIA ▶Összesen: 110,5 m. euró			
2005/04	Árvíz	489	18,8
2005/07	Árvíz	1050	52,4
2008/07	Árvíz	471	11,8
2010/06	Árvíz	876	25,0
2012/08	Aszály	807	2,5
SPANYOLORSZÁG ▶Összesen: 31 m. euró			
2003/08	Erdőtűz	53	1,3
2003/11	Olajszennyezés	436	8,6
2011/05	Földrengés	843	21,1
SVÉDORSZÁG ▶Összesen: 81,7 m. euró			
2005/01	Vihar	2297	81,7
SZLOVÁKIA ▶Összesen: 26,1 m. euró			
2004/11	Vihar	203	5,7
2010/05	Árvíz	561	20,4
SZLOVÉNIA ▶Összesen: 29,9 m. euró			
2007/09	Árvíz	233	8,3
2010/09	Árvíz	251	7,5
2012/10	Árvíz	360	14,1

▶TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/solidarity/index_hu.cfm#1

RESEMÉNYNAPTÁR

2014. SZEPTEMBER 8-9.

_Brüsszel (BE)

6. Kohéziós Fórum

2014. SZEPTEMBER

30. ÉS OKTÓBER 1.

_Brüsszel (BE)

A legkülső régiók 3. fóruma

2014. OKTÓBER 6-9.

_Brüsszel (BE)

OPEN DAYS

Ezekről a rendezvényekről további információ található az Inforegio webhelyen:

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_hu.cfm

KAPCSOLATTARTÁS:

www.ec.europa.eu/inforegio

[www.twitter.com/@EU_Regional](https://twitter.com/EU_Regional)

www.yammer.com/regionetwork
DG REGIO együttműködési platform

www.flickr.com/euregional

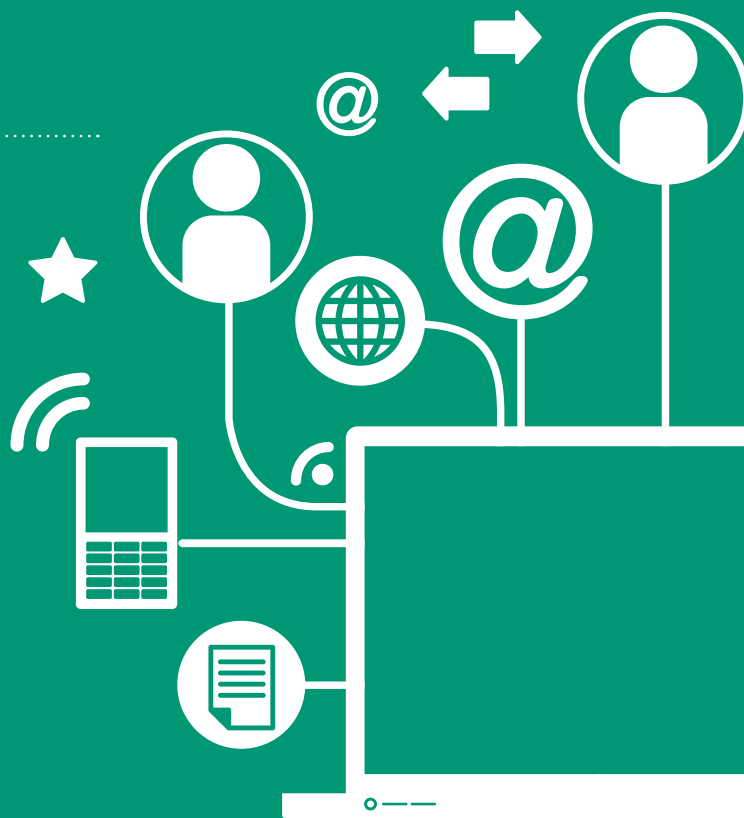

Iratkozzon fel „REGIOFLASH” hírlevelünkre!

www.inforegiodoc.eu

[www.twitter.com/@JHahnEU](https://twitter.com/JHahnEU)

Kiadóhivatal

Európai Bizottság,
Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság
Kommunikáció – Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Bruxelles
E-mail: regio-panorama@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_hu.cfm

